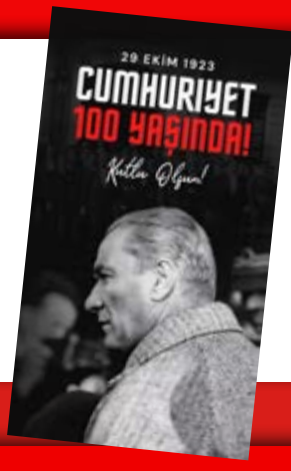

İKLİM

“HAVANI BİLİRSEN, RİSKİNİ DE BİLİRSİN”

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

100 yaşında

KUTLU OLSUN

**WMO: KAYITLARA GEÇEN
EN SICAK YAZ MEVSİMİNİ
YAŞADIK**

**GÖKHAN ABUR ABİMİZİ
KAYBETTİK**

**CUMHURİYETİMİZİN
100. YILINDA METEOROLOJİ,
SU VE ÇEVRE**

METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ
ODASI

YAYIN KURULU

E-BÜLTEN

YAYIN KURULU

1. AHMET KÖSE (BAŞKAN)
2. ZEKİYE GÜNERİ (RAPORTÖR)
3. AYFER SERAP SÖĞÜT
4. AYŞEGÜL AKINCI YÜKSEL
5. BARIŞ ÖZGÜN
6. FERYAL BİÇKİCİ
7. LALEHAN ÇINAR
8. SELMA BALAY
9. FUAT KURUMAHMUT (TASARIM)

METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU

1. FIRAT ÇUKURÇAYIR (BAŞKAN)
2. İSMAİL KÜÇÜK (2.BAŞKAN)
3. EMEL ÜNAL (GENEL SEKRETER)
4. AYHAN AKGÖZ (MUHASİP ÜYE)
5. MEHMET SOYLU (SOSYAL İŞLER ÜYESİ)

İLETİŞİM:

Meteoroloji Mühendisleri Odası
Adres: Bayındır Sok. No: 49/16
Kızılay - ANKARA

Telefon: +90 541 419 56 04 /
+90 312 419 56 04
Fax: +90 312 419 57 05

E-posta: bilgi@meteoroloji.org.tr

Kapak Tasarımı : Fuat Kurumahmut
İkinci Sayfa Fotoğrafi : Ahmet Köse

İÇİNDEKİLER

SAYI 40 / EKİM 2023

GÜNCEL HABERLER	5
METEOROLOJİDEN HABERLER	18
AHMET KÖSE "CUMHURİYETİMİZİN 100.YILINDA METEOROLOJİNİN TARİHÇESİ"	22
İSMAİL KÜÇÜK "CUMHURİYETİMİZİN 100.YILINDA SUYUMUZ"	28
NAMIK CEYHAN "CUMHURİYET DÖNEMİ ÇEVRE BİRİMLERİ"	34
PROF.DR. MİKDAT KADIOĞLU "GÖKHAN ABUR ABİMİZ: BENİM YOLUM..."	38
KARİYER / DUYURULAR	42
SELMA BALAY, ÇOCUKLAR İÇİN METEOROLOJİ "CUMHURİYET NEDİR? CUMHURİYETİN TARİHİ GELİŞİMİ"	45
FUAT KURUMAHMUT, KIRMIZI BURUNLU GEZGİN "HADİ, SAMSUN'A ÇIKIYORUZ"	47

EDİTÖR

Sevgili Okurlarımız, Meslektaşlarımız ve Öğrencilerimiz;

Yayın Kurulu adına
AYŞEGÜL AKINCI YÜKSEL

Bu ayki editör yazımıza **“Yaşasın cumhuriyet!”** diyerek başlamak istiyoruz. Çünkü, **Mustafa Kemal Atatürk**'ün; **“Ey yükselen yeni nesil! İstikbal sizindir. Cumhuriyeti biz kurduk, onu devam ettirecek sizlersiniz.”** sözleriyle emanet ettiği Cumhuriyet rejimi, bu yıl 100. yıldönümünü yaşıyor!

I. Dünya Savaşı'nda yenilgiye uğramasının ardından işgale uğrayan Anadolu'da, halkın işgalcilere karşı Mustafa Kemal'in önderliğinde verdiği Kurtuluş Savaşı, Ekim 1922 tarihinde millî güçlerin zaferi ile sonuçlandı. Bu süreçte, **“Büyük Millet Meclisi”** adıyla 23 Nisan 1920'de Ankara'da toplanan halkın temsilcileri, 20 Ocak 1921'de Teşkilat-ı Esasiye Kanunu adlı yasayı kabul ederek egemenliğin Türk ulusuna ait olduğunu ilan etti. Ve 1 Kasım 1922'de aldığı kararla saltanatı kaldırdı. Mustafa Kemal, yönetim biçiminin Cumhuriyet olması için hazırladığı, bir yasa değişikliği tasarısını 29 Ekim 1923'te Meclis'e sundu. Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nda yapılan değişikliklerin kabulü ile **“Türkiye Devleti'nin hükümet şekli cumhuriyettir.”** hükmünün yer aldığı tasarı TBMM'de yapılan konuşmalardan sonra kabul edilerek, Cumhuriyet ilan edildi.

100. yılını kutladığımız Cumhuriyet, bize bağımsız bir vatan, yurttaş kimliği, özgürlük ve Anayasa'yla güvence altına alınmış haklar kazandırdı. Bu vesile ile; Cumhuriyet'in, insan haklarına saygı, hukukun üstünlüğü, özgürlükler ve demokrasinin varlığı, insanların eşitlik ve adalet içinde yaşaması anlamına geldiğini bir kez daha hatırlıyoruz.

Her alanda olduğu gibi meslek alanımızdaki yapılanmanın da Cumhuriyet Dönemi ile başladığını, süreçleri ve gelişmeleri Yayın Kurulu Başkanımız Ahmet Köse'nin **“Cumhuriyetin 100. Yılında Meteorolojinin Tarihçesi”** başlıklı yazısında, Meteorolojinin tarihini, kuruluşu ve Cumhuriyet döneminden günümüze gelişiminin tarihsel yolculuğunu ilgiyle okuyacağınızdan eminiz.

Meteoroloji Mühendisleri Odamızın 2. Başkanı İsmail Küçük'ün bu sayıya özel kaleme aldığı, **“Cumhuriyetin 100.Yılında Suyumuz”** başlıklı yazısında; doğal varlığımız olan ve her geçen gün daha önemli hale gelen suya ilişkin çalışmaların kamusal bir yaklaşımla ele alınması durumunda kamusal bir fayda sağlanabileceği belirtilerek, Cumhuriyet döneminde su alanında faaliyet gösteren kamu kurumları ve çalışmaları detaylı bir şekilde ele alınıyor. Köse yazarlarımızdan meslektaşımız Namık Ceyhan'ın kaleme aldığı; **“Cumhuriyet Dönemi Çevre Birimleri”** başlıklı yazısında, Türkiye Cumhuriyeti'nin ikinci yüzyılında, cumhuriyetimizin siyasi tarihi ile buna bağlı yaşanan sosyal ve ekonomik gelişmeler ele alınıp, incelenip, değerlendiriliyor.

Çocuklar için Meteoroloji bölümümüzü hazırlayan Yayın Kurulu üyesi arkadaşımız Selma Balay'ın **“Cumhuriyet nedir? Cumhuriyetin Tarihi Gelişimi”** başlıklı yazısı, geleceğimiz olan çocuklara bu konuda bilgiler veriyor.

Yayın Kurulu üyemiz Fuat Kurumahmut da köşesinde **“Kırmızı Burunlu Gezgin'le Cumhuriyetin İzninde”** başlıklı masal tadındaki yazısı ile Cumhuriyete uzanan sürecin büyüleyici atmosferini anlatıyor. Tüm meslek camiamızı derinden üzen Meslektaşımız Gökhan Abur'u, vefatının yankıları ve ağırlığını konu alan yazılarla uğurluyoruz.

Bültenimiz içerisinde yer alan diğer haberleri de ilginize sunarken, yaklaşık 250 yıllık modernleşme çabalarının heba edilmeyeceği, kazanılan vatandaşlık haklarımızın yok olmadan değerinin farkına varılacağı, vatandaşlıktan kulluğa geçme girişimlerinin sonuçsuz kalacağına dair inancımızla; Cumhuriyetimizin 100. Yılı'nı kutluyor, büyük liderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün 10. Yıl nutkundaki seslenişle; **“Ebediyyete akan”** nice 100 yıllarda bu bayramın kutlanmasını diliyoruz...

29 EKİM 1923

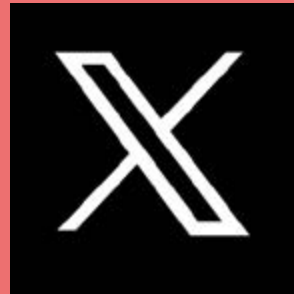
CUMHURİYET 100 YAŞINDA!

Kıtlık Olgun!

www.meteoroloji.org.tr

METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
SOSYAL MEDYA HESAPLARIMIZ

GÖKHAN ABUR ABİMİZİ KAYBETTİK

Sevgili Meslektaşımız, Abimiz, büyüğümüz ve Mesleğimizin deneyimlilerinden olan Gökhan ABUR'u kaybettik. Kendisine Allah'tan Rahmet, kederli ailesine ve tüm sevenlerine başsağlığı dileriz. Mekânı Cennet olsun.

Oda Yönetimimizi temsilen cenaze törenine Ahmet Köse ile hocalarımız Prof. Dr. Selahattin İncecik, Prof. Dr. Orhan Şen, Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu, MGM İstanbul Bölge Müdürümüz Hüseyin Arabacı, NTV'den Dilek Çalışkan, FoxTv'den Ezgi Gözeger, Habertürk'ten Hüseyin Öztel, Kandilli Rasathanesi çalışanları ve İstanbul İl Temsilcimiz A. Serap Söğüt katılmışlardır.

TMMOB Meteoroloji Mühendisleri Odası

GÖKHAN ABUR, SON YOLCULUĞUNA UĞURLANDI

Yüksek Meteoroloji Mühendisi ve müzisyen Gökhan Abur, 15 Eylül Cuma günü hayatını kaybetti. Abur'un cenazesi Üsküdar'daki Şakirin Camii'nde öğle namazına müteakip kılınan cenaze namazının ardından Çengelköy Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Yüksek Meteoroloji Mühendisi ve müzisyen Gökhan Abur, yaklaşık 2 yıldır kanser tedavisi görüyordu. Abur'un cenazesi bugün Üsküdar'daki Şakirin Camii'ne getirildi. Taziyeleri, eşi Hülya Abur ile kızları İlke ve Ekin Abur ve oğlu Baran Abur kabul etti. Cenaze törenine Abur ailesinin yakınları ile Gökhan Abur'un meslektaşları katıldı.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

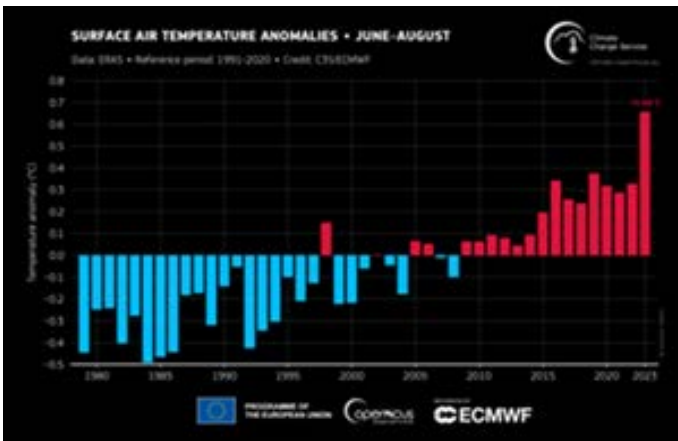
5 EYLÜL 2023 İSTANBUL VE YAKIN İLLER SELLERİ HAKKINDA

5 Eylül 2023 tarihinde başta İstanbul olmak üzere civar kentlerde yaşanan sel ve taşkınların meteorolojik bilgi ve birikimi olmayan kişi ve çevreler tarafından iklim değişikliğine bağlanmaya çalışıldığına tanık olmaktadır. Meteorolojik olaylar ve etkileri değerlendirilirken geçmiş verilerin bilimsel ilkeler kapsamında değerlendirilmesi gerekir. Konunun çok kolayca anlaşılması için, geçmiş yıllarda yaşanan olayların bilinmesinde fayda vardır. 9 Eylül 2009 tarihinde İstanbul'da aynı bölgede yaşanan selde 31 canımızı kaybetmiştik. Yüzlerce iş yerleri yine sular altında kalmıştı. Bu yaşananlar, yerleşim yerlerinin seçiminde, imar planları ile projelerin yapılmasında meteorolojik parametrelerin ve iklimsel özelliklerin dikkate alınmadığını açıkça...

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

WMO: KAYITLARA GEÇEN EN SICAK YAZ MEVSİMİNİ YAŞADIK

DANIEL FIRTINASI LİBYA'DA AĞIR CAN VE MAL KAYIPLARINA NEDEN OLDU

Daniel Fırtınası olarak adlandırılan bir fırtına sisteminden kaynaklanan aşırı yağışlar, orta ve doğu Akdeniz'in bazı bölgelerini vurdu. En kötü etkilenen ülke olan Libya'nın yanı sıra Yunanistan, Türkiye ve Bulgaristan'da yıkıcı sellere ve can kayıplarına yol açtı. Libya Ulusal Meteoroloji Merkezi, fırtınanın 10 Eylül'de Libya'nın kuzeydoğusunda saatte 70-80 km hızla esen şiddetli rüzgârlarla zirveye ulaştığını açıkladı. Bu durum iletişimin kesilmesine, elektrik kulelerinin ve ağaçların devrilmesine neden oldu. Aralarında günlük 414,1 mm ile en yüksek yağış oranının kaydedildiği Al-Bayda'nın da bulunduğu birçok şehirde 150-240 mm arasında olmak üzere meydana gelen şiddetli yağışlar sellere neden olmuştur. Ulusal Meteoroloji Merkezi bunun yeni bir yağış rekoru olduğunu açıkladı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

ECMWF tarafından yürütülen Avrupa Birliği destekli Copernicus İklim Değişikliği Servisi'ne (C3S) göre, Dünyamız kayıtlara geçen en sıcak üç ayını yaşadı. Küresel deniz yüzeyi sıcaklıkları art arda üç ay boyunca eşi benzeri görülmemiş yüksek değerlerde seyrederken Antarktika'daki deniz buzu miktarı yılın bu dönemi için rekor seviyede düşük düzeyde kaldı. Copernicus İklim Değişikliği Servisi ERA 5 veri setine göre, Ağustos ayı büyük bir farkla kayıtlara geçen en sıcak Ağustos ayı oldu ve Temmuz 2023'ten sonra gelmiş geçmiş en sıcak ikinci ay...

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

GOOGLE AŞIRI HAVA SICAKLARI OLMASI DURUMUNDA SAĞLIKLA İLGİLİ İPUÇLARI VERİYOR

Küresel Sıcaklık Sağlığı Bilgi Ağı ile işbirliği içinde geliştirilen yeni bir Google arama özelliği sayesinde sağlık ve güvenlik ile ilgili önemli ipuçları dünyanın dört bir yanındaki milyonlarca kişiye sunuluyor. Gözlemlenen bir aşırı sıcak hava olayı sırasındaki bu hizmet, sıcak hava olayının ne zaman başlayıp ne zaman biteceğinin tahmin edilmesinin yanı sıra kişilerin serin ve sağlıklı kalmasına...

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

WMO: İKLİM İLE İLGİLİ HEDEFLERDEN HIZLA UZAKLAŞIYORUZ

BM İklim Değişikliği Çerçevesi (UNFCCC) tarafından yayınlanan yeni bir rapora göre dünyamız, küresel sıcaklık artışının sınırlandırılmasına yönelik Paris Anlaşması'nda belirlenen uzun vadeli hedeflerden hızla uzaklaşıyor. Rapor, 2022 ve 2023 yıllarında iklim değişikliğine ilişkin Paris Anlaşması'nın uygulama durumu ve uzun vadeli hedeflerine ilişkin teknik müzakerelerden elde edilen 17 temel bulguyu en iyi bilimsel bilgilere dayanarak...

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

AFRİKA İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNDEN ORANTISIZ BİR ŞEKİLDE ZARAR GÖRMEKTEDİR

Afrika, küresel sera gazı emisyonlarının sadece küçük bir kısmından sorumlu olmasına rağmen iklim değişikliğinden tam tersine orantısız bir şekilde zarar görmektedir. Dünya Meteoroloji Teşkilatı'nın (WMO) yeni raporuna göre, bu durum gıda güvenliğine, ekosistemlere ve ekonomilere zarar veriyor. Aynı şekilde yerinden edilme ve göçü körüklüyor ve azalan kaynaklar nedeniyle de toplumsal çatışma riskini artırıyor. Afrika'da İklimin Durumu 2022 raporu, Afrika'daki sıcaklık artış hızının son yıllarda hızlandığını, hava ve iklimle ilgili tehlikelerin daha...

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

İSTANBUL'DA SEL FELAKETİ: BAZI SOKAKLAR SAVAŞTAN ÇIKMIŞ GİBİ

İstanbul'da 5 Eylül 2023 günü sağanak yağış Arnavutköy, Başakşehir ve Küçükçekmece'de sele neden oldu. Metrekareye 125 kilogram yağışın düştüğü tespit edilirken sel nedeniyle Başakşehir ve Küçükçekmece ilçelerinde 2 kişi hayatını kaybetti. Su baskınlarında ilk belirlemelere göre 1754 ev ve iş yeri etkilenirken, 12 kişi de yaralandı. İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya "İstanbul'da, Valiliğimiz koordinasyonunda kaymakamlarımız tarafından sel ve su baskınlarından zarar gören yerlerin hasar tespit çalışmaları başladı", dedi.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

NEVŞEHİR VE AKSARAY'DA SEL FELAKETİ! 3 KİŞİ HAYATINI KAYBETTİ, 1 BEBEK KAYIP

SAMSUN'DA SAĞANAK NEDENİYLE EV VE İŞ YERLERİNİ SU BASTI

Türkiye'nin birçok şehrinde şiddetli sağanak yağış etkili oluyor. Samsun'da da 2 Eylül 2023 gecesi başlayan yağış nedeniyle taşkınlar meydana geldi. Trafikte de aksamaların yaşandığı kentte hayat felç oldu. Kentte taşkın suları nedeniyle bir hastaneyi de su bastı. İlkadım ilçesinde de ikiye bölünen yolda araçlar yan yattı. Ortaya ise şaşkına çeviren bir görüntü ortaya çıktı. Öte yandan kentte sağanak nedeniyle mahsur kalan 618 kişinin kurtarıldığı belirtildi.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

Türkiye'yi etkisi altına alan sağanak yağışlar 3 Eylül 2023 günü Nevşehir ve Aksaray'da sele neden oldu. Sel nedeniyle Aksaray'da 1 kişi hayatını kaybederken, 3 aylık bir bebek de kayboldu. Bebeği arama çalışmaları devam ediyor. Nevşehir'de ise aracın sel sularına kapılması sonucu, araçta bulunan 2 kişi hayatını kaybetti. Aksaray'da dün akşam başlayan sağanak sonrası Ihlara yolu Kireçlik mevkinde meydana gelen selde kaybolan 3 aylık Asel Balcan için arama kurtarma çalışmaları sürüyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

TÜRKİYE, YUNANİSTAN VE BULGARİSTAN'DA ÖLÜ SAYILARI ARTIYOR

Eylül ayının gelmesiyle birlikte Balkanlarda şiddetli yağış ve sağanak paniği yaşanıyor... Olumsuz hava koşulları Türkiye, Yunanistan ve Bulgaristan'da ölüme sebep olurken panik giderek büyüyor. İngiliz The Guardian gazetesi, "Yunanistan, Türkiye ve Bulgaristan'da fırtınalar sel baskınlarını tetiklerken en az 7 kişi öldü" başlığıyla gelişmeyi duyurdu. Trakya ve İstanbul'da da çok sayıda insanın aşırı yağışlardan etkilendiği belirtildi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

PROF. DR. ORHAN ŞEN AÇIKLADI: BÖYLE YAĞIŞLAR BU SENE ÇOK OLACAK

CNN Türk Meteoroloji Uzmanı Prof. Dr. Orhan Şen, Kırklareli ve İstanbul'u vuran yağışın Karadeniz'in suyunun çok ısınması nedeniyle meydana geldiğini söyledi. "Karadeniz'in suyu 25 dereceye çıktı. Üzerine gelen soğuk hava nedeniyle buharlaşma çok fazla oldu. Bu da kümülönimbus (CB) bulutlarını bir araya getirdi. 2 ya da 3 tanesi buluştu ve o şiddetli Yağış meydana geldi. Biz bu sene bu tür yağışları çok göreceğiz. 3 saatte 125 kg yağmur yağdı. Su basan yerler hep bina. Toprak bulamazsın oralarda," dedi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

KARADENİZ'İ BEKLEYEN TEHLİKE "İLK KEZ 2040 YILINDA ETKİLİ OLACAK"

Doğu Karadeniz'de ilerleyen yıllarda buharlaşmanın, bölgeye düşen yağış miktarından fazla olacağı öngörülüyor. İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Meteoroloji Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu, Karadeniz'in bu durumla ilk kez 2040 yılında karşılaşacağını söyledi. Kadioğlu, buharlaşma nedeniyle sulamaya ihtiyaç olacağını, bu durumun mısır, çay ve fıındıkta tehlikeye yol açacağını söyledi. Kadioğlu, iklim değişimine karşı yapılacak hazırlıklar için, çok su tüketen tropikal bitki ekimlerinin yasaklanmasını savunarak, "Tarım büyük problem.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

ORMAN YANGINI KAYNAKLI PARTİKÜL MADDE HAVA KALİTESİNİ TEHDİT EDİYOR

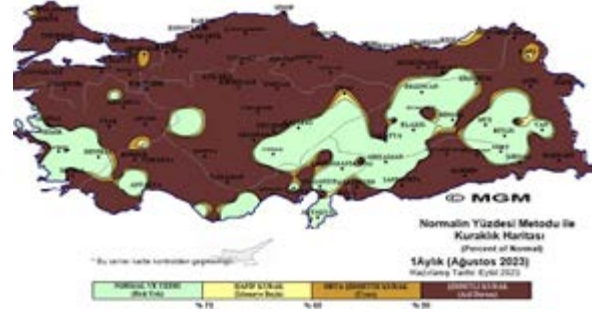

Uluslararası Hava Kirliliğini Önleme ve Çevre Koruma Birliği Başkanı Prof. Dr. Selahattin İncecik, orman yangınları nedeniyle ortaya çıkan 2,5 mikrondan küçük partiküllerin, insan sağlığını tehdit edebileceğini söyledi.

Birleşmiş Milletler (BM), hava kalitesini iyileştirmeye dönük çalışmaları teşvik etmek ve kamuoyunda farkındalık yaratmak amacıyla Aralık 2019'da gerçekleştirdiği 74'üncü oturumunda 7 Eylül'ü "Mavi Gökyüzü İçin Temiz Hava Günü" ilan etti.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

SON 33 YILIN EN KURAK AĞUSTOS AYINI YAŞADIK

Türkiye'nin dört bir yanında yaşanan kuraklık, 2023 Ağustos ayının son 33 yılın en kuru ağustosunu olarak kayıtlara geçti. Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün raporuna göre, ağustos ayındaki yağışlar normal yıllara göre yüzde 57, geçen yılın ağustos ayına göre ise yüzde 60 azaldı. Amasya, normaline göre % 96 azalma ile en fazla kuraklık yaşanan il olarak öne çıktı. Dünya genelindeki El Nino sıcakları ve iklim değişiklikleri, ağustos ayı yağışlarını son 33 yılın en düşük seviyesine çekti.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

HAVALAR NE ZAMAN SERİNLEYECEK? BU YIL KAR YAĞIŞI GÖRECEK MİYİZ?

Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi Meteoroloji Laboratuvarı Başkanı Adil Tek ve İstanbul Aydın Üniversitesi Öğretim Üyesi ve Meteoroloji Uzmanı Dr. Güven Özdemir ile mercek altına aldık. "Bu yıl bulunduğumuz coğrafyada sıcak geçen El Nino yaz mevsimi, hem bizi bunalttı hem de sıcaklıktan dolayı tarladaki ürünün çoğunu yaktı" diyen Güven Özdemir, "Artık mevsimlerden tam olarak beklediğimizi elde etmemiz mümkün olmayacak gibi. İklimimiz sürprizlerle dolu" dedi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

TÜRKİYE VE AVRUPA'DAKİ KAYAK MERKEZLERİNİN NEREDEYSE TAMAMI YÜKSEK RİSK ALTINDA

Fosil yakıtların neden olduğu emisyonlardaki artış ve buna bağlı olarak sıcaklıkların yükselmeye devam etmesi halinde, Avrupa ve Türkiye'deki kayak merkezlerinin ciddi boyutta kar kıtlığıyla karşı karşıya kalacağı ve bu kayak merkezlerinin neredeyse tamamının kar tedariki açısından yüksek risk altında olduğu tespit edildi. Türkiye dahil Avrupa genelindeki 2 bin 234 kayak merkezini inceleyen çalışma, mevcut emisyon azaltma politikaları çerçevesinde bu yüzyılda küresel sıcaklık artışının sanayi öncesi döneme göre 3 dereceye ulaşması halinde söz konusu kayak merkezlerinin karşılaşacağı yüksek riskleri gösteriyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

DAG BÜNYESİNDE "UZAY HAVASI GÖZLEM SİSTEMİ" KURULACAK

HAVADA RÖTARIN LİDERİ ANTALYA

Turizmin önemli bir parçası olan ulaşımdaki dakiklik ve konfor konusunda, en önemli tatil merkezlerimizden Antalya'da sınıfta kaldık. Her iki uçuştan birinin aksadığı Antalya Havalimanı, havayolu yolcu hakları kuruluşu AirHelp'in geçen yıl dünya genelinde 138 havalimanı arasında yaptığı araştırmada en kötü 4. havalimanı oldu. Antalya Havalimanı, 2021'de yüzde 125 artan yolcu sayısı ile dünyanın en hızlı büyüyen havalimanlarından biri oldu ve 18 milyonun üzerinde yolcuyu ağırladı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

Atatürk Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi bünyesinde uzay bilimleri konusunda çalışmalar yapan ATASAM ve GUAM merkezleri, uzay bilimlerinin bazı özel konularında (kozmetik ışınlar, atmosferik ve astronomik gözlemler, Güneş etkinlikleri ve radyo bölgesi takibi, uzay havası, vb.) bilimsel ArGe çalışmalarında bulunmak, disiplinlerarası çalışmalarda ortaklık yapmak, çalışmalara karşılıklı destek ve hizmet vermek, özellikle de kozmik ışınlar/parçacıklar ve güneş etkinliklerinin tespiti ve takibi ile uzay havası konularında araştırmalar yapmak, karşılıklı bilgi ve veri paylaşımını sağlamak ve benzeri konularda ortak bilimsel projeler geliştirmesini sağlamak amacıyla bilimsel iş birliği protokolü imzaladı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

YUNANİSTAN'DAKİ SEL FELAKETİNDE ÖLÜ SAYISI 12'YE ÇIKTI

Yunanistan İtfaiye Teşkilatından yapılan açıklamaya göre, Kardiça'da çarşambadan beri kayıp olduğu bildirilen 58 yaşındaki erkeğin cesedine ulaşıldı. Pinio Nehri'ndeki suyun yükselmesi nedeniyle birçok yerleşim birimi tedbir amaçlı boşaltıldı. Tesalya Bölgesi'ndeki Kardiça, Trikala ve Larisa'daki çok sayıda yerleşim birimi hala sular altında. Sel yüzünden mahsur kalanları kurtarma çalışmaları havadan, karadan ve sahil güvenliğe ait botlarla devam ediyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

LİBYA'DA SEL FELAKETİ: CAN KAYBI 11 BİNE YÜKSELDİ

Libya'nın doğusunda 11 Eylül 2023 günü etkili olan sel felaketinde Libya Kızılayı, ülkenin doğusundaki Derne kentinde meydana gelen sel felaketi sonucunda meydana gelen can kaybının 11 bine yükseldiğini duyurdu. Kızılay'ın Derna'daki medya merkezi başkanı Salem el-Naas, birçok cesedin kuvvetli rüzgarlar nedeniyle açık denize sürüklendiğini ve yakındaki kasabaların kıyılarında bulunduğunu söylüyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

ABD'Yİ SEL VURDU: BİNLERCE KİŞİ ELEKTRİKSİZ KALDI

ABD'nin Nevada eyaletine bağlı Las Vegas kentini sel vurdu. 1 Eylül 2023 Cuma gününden bu yana etkili olan yağışlar nedeniyle Las Vegas Strip'te su baskınları yaşanırken kentte 4 binden fazla bölge sakini elektriksiz kaldı. Olumsuz hava koşulları nedeniyle 700 uçuş ertelenirken 100'den fazla uçuş iptal edildi. Son 11 yılın Eylül ayı yağış ortalaması rekorunun kırıldığı kentte herhangi büyük bir kazanın bildirilmediği kaydedildi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

KÜRESEL ISINMA MEVSİMSEL ALERJİLERDE ARTIŞ SEBEBİ!

Toplumda her 3 kişiden birinin alerjisi olduğunu belirten Dr. Öğr. Üyesi Melahat Bekir Külâh, "Küresel ısınma, kış aylarının sert geçmemesi, baharın daha erken gelmesi bahar alerjenlerine maruziyet süresini uzatmakta, artık ağaç veya ot olsun polen sezonu daha erken başlamakta ve daha uzun sürmektedir. Birçok kişide burun akıntısı, tıkanıklığı, arka arkaya hapsirik, gözlerde kaşınma, kızarma, batma; gözaltlarında torbalanma ve morarma, boğazda ağrı, kaşıntı ve ses kısıklığı, kulaklarda doluluk ve kaşıntı olabilir" dedi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

BURNING MAN'DE SAĞANAK ETKİSİ: BİNLERCE KİŞİ MAHSUR KALDI!

Dünyanın en ünlü festivallerinden ABD'nin Nevada eyaletindeki Black Rock City Çölü'nde gerçekleşen Burning Man'de sağanak yağış etkili oldu. On binlerce kişinin katıldığı festival alanı çamura bulanırken, katılımcılardan yiyecekleri ve suyu idareli kullanmaları istendi. Çölde sıcaklık 10 derecelere düşerken, bir gecede tahmin edilenden fazla yağışın görüldüğü ifade edildi. İlk kez 1986'da gerçekleşen festival, "Burning Man" ismini, her yıl sembolik olarak yakılan ahşap adam figüründen alıyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

2023 YAZI EN SICAK YAZ OLDU

Avrupa Birliği'nin (AB) finanse ettiği Copernicus İklim Değişikliği Servisi'nin verilerine göre, 2023'ün haziran, temmuz ve ağustos aylarında ortalama hava sıcaklığı küresel olarak en yüksek seviyeye çıktı. 2023 yazında hava sıcaklığı ortalamasının 0,66 derece üzerine çıkarak 16,77 derece oldu. Bu yılın ilk 8 ayındaki ölçümlerle de 2023 yılı şu ana kadar 2016'dan sonra kayıtlardaki en sıcak yıl oldu. 2023'teki ortalama sıcaklık, 2016'nın sadece 0,01 derece altında kaldı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

ULUSLARARASI GÖÇ ÖRGÜTÜ: RESMİ OLARAK İKLİM GÖÇÜ ÇAĞINA GİRDİK

Birleşmiş Milletler (BM) Uluslararası Göç Örgütü (IOM) Genel Direktörlüğüne seçilen Amy Pope, "resmi olarak iklim göçü çağına girildiğini" belirtti. Pope, yaptığı yazılı açıklamada, 4-6 Eylül tarihlerinde Kenya'nın başkenti Nairobi'de düzenlenecek Afrika İklim Zirvesi öncesinde iklim değişikliği ve insan hareketliliğiyle ilgili zorlukları ele almak için somut eylemler çağrısında bulundu. Pope, "Afrika ülkeleri, iklim değişikliğinin etkilerine karşı en savunmasız ülkeler arasında yer alırken kuraklık, sel, aşırı hava sıcaklıkları ve yükselen deniz seviyeleri gibi iklim krizinin korkunç etkilerini yaşıyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

GÖKHAN ABUR KİMDİR?

Müziyen, NTV Meteoroloji Editörü Gökhan Abur 15 Eylül 2023 günü hayatını kaybetti. Uzun yıllardır NTV ekranının en sevilen isimlerinden olan Gökhan Abur'un vefatı sevenlerini üzdü. Duayen ismin vefat haberinin ardından mesleki kariyerine dair bilgiler merak konusu oldu. Peki, Gökhan Abur kimdir?

Lise çağlarında müzik yaşamına başlayan Gökhan Abur, İstanbul Teknik Üniversitesi Meteoroloji bölümünden yüksek mühendis olarak mezun olmuştu. İşte, Gökhan Abur'un biyografisi...

Gökhan Abur, 1943 yılında Afyon'da doğdu. Memur bir ailenin çocuğu olarak Afyon'da dünyaya gelen Abur'un babası İzmirli, annesi ise İstanbulludur. Subay olan babasının işi nedeniyle Türkiye'nin birçok yerinde bulunmuş. İlkokula Ankara'da başlamış, Elazığ'da devam etmiş. Babasının görevinden istifa

ettiği dönemde ise İstanbul'a gelmiş ve ilkokulu burada bitirmiş. Ortaokula başladığı dönemde ise babasının memuriyet hayatına geri dönmesiyle birlikte Karabük'e gitmiş. Ortaokul ve liseyi burada tamamlamıştır.

Lise çağlarında Karabük'teyken orkestra kurup müzikal yaşantısını başlattı. İstanbul Teknik Üniversitesi Meteoroloji yüksek mühendisliğini kazanarak İstanbul'a gitti. İstanbul'da kurdukları bu orkestrayı devam ettirdi.

İstanbul Teknik Üniversitesi Meteoroloji bölümünden yüksek mühendis olarak mezun oldu. Uzun yıllar Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü Meteoroloji Bölümü'nde görev yaptı. Kandilli Rasathanesi Meteoroloji Mühendisliği görevinden 2003 yılında emekli oldu. "2004'ün Eylül ayında Mikdat Kadıoğlu'nun NTV'ye önermesiyle 27 Eylül 2004 tarihinde NTV'de hava durumu sunuculuğuna başladı"

1960'lı yıllarda müzik yaşamı başladı. 1967 yılında Hafta Sonu Gazetesinin yaptığı, Egemen Bostancı'nın organize ettiği "1967 yılında Hafta Sonu Gazetesinin yaptığı, Egemen Bostancı'nın organize ettiği Altın Ses Yarışması'ndan sonra Fikret Şenes'in teklifi ve katkılarıyla plak çalışmalarına başladı". Toplam 14 tane 45'lik plağı ve "Bir Gün Karşılaşırsak" isimli bir albümü vardır. 1975 yılında Eurovision şarkı yarışması Türkiye elemelerine katıldı. Türkiye'de ilk defa düzenlenen Eurovision yarışmasında Semiha Yankı birinci oldu, Gökhan Abur ilk sekize girmiştir.

1983'ten sonra deniz ve denizcilikle ilgilendi. Sonrasın da uzak yol kaptanlarına eğitim verdi. Açık Radyo programı 2000 yılında başladı ve Beysun Gökçin'in hazırlayıp sunduğu Açık Deniz programında günümüze kadar yer almaya devam etti. Gökhan Abur, 2000 yılından sonra, Atlantis Yatçılık'ta "Meteoroloji ve Denizde Hava Tahmini" dersleri verdi.

Cumhuriyet'in 75. Yıl kutlamaları için Deniz Arcaç, Asu Maralman ve Devlet Opera Balesinden bir ekiple Mersin ve Tarsus'ta Mersin Opera Binasında kutlamalara katıldı. Yıllarca Frank Sinatra, Dean Martin ve Barbara Streisand gibi dünyanın en büyük sanatçıları tarafından sahnelenen Las Vegas tarihinin en ünlü programlarından biri olan Rat Pack bir sezon boyunca sürdükten sonra sona erdi. "The Rat Pack Show" Haldun Dormen'in yönetmenliğinde, Gökhan Abur, Recep Aktuğ ve İpek Dinç'in performansları ile 2011 yılında İstanbul Grand Hyatt'da gerçekleştirildi. İkizleri ile birlikte ikisi kız, biri erkek 3 çocuğu vardır.

Albümleri

- 1975 - Bir Gün Karşılaşırsak
- 1976 - Gökben & Gökhan
- 2003 - Bak Bir Varmış Bir Yokmuş (Gökhan Abur bu toplama albümde Hata Bende şarkısıyla yer alıyor)
- 2006 - Bir Zamanlar 2 (Bu derleme albümde Yasak Aşk isimli parçayla yer alıyor)
- 2006 - Söz: Çiğdem Talu (Bu albümde Bir Gün Karşılaşırsak ile yer alıyor)
- 2008 - Bir Zamanlar Özel 1 Keşfedilecek Plaklar (Bu albümde Yasak Aşk ile yer alıyor)
- 2009 - Leblebi Pop Folk 2 (Bu albümde Al Sazım Vur Sazım ile yer alıyor)
- 2009 - Müzik: Selmi Andak - Bal Gibi Olur (Bu albümde Kısmet Değilmiş ile yer alıyor)
- 2009 - Müzik: Selmi Andak - O Şarkıyı Henüz Yazmadım (Bu albümde Yıldızlar Damı Deliyor ile yer alıyor)
- 2010 - Fecri Ebcioğlu Şarkıları 1 (Bu albümde Hata Bende ile yer alıyor)
- 2010 - Fecri Ebcioğlu Şarkıları 2 (Bu albümde Palyaçodan Başka Neyim ile yer alıyor)
- 2011 - Bir Zamanlar Özel 2 Keşfedilecek Plaklar (Bu albümde Böyle Bitsin ile yer alıyor)

45'lik Plakları

- 1968 - Bu Şarkı Benim Şarkı / Dönelim Gençliğe
- 1968 - Gönül Kaçanı Kovalar/ B- Kaybolan Aşk
- 1969 - Yüzyıllar Sonrası / Taparım Seversen
- 1971 - Al Sazım Vur Sazım / Hata Bende
- 1972 - Yalnız Adam / Palyaçodan Başka Neyim
- 1973 - Gül Bahçesi / Gönül Seni Özlememiş
- 1973 - Bülbül Ötmez Derdim Bitmez / Yardan Ayrı Elden Ayrı
- 1973 - Gül Kaderine / Bilmem ki Niçin
- 1974 - Gecem Gündüzümden Renkli / Gecem Gündüzümden Renkli (Enstrümental)
- 1975 - Bir Gün Karşılaşırsak / Kısmet Değilmiş
- 1975 - Dünya Tatlısı / Kime İstersen Sor
- 1977 - Böyle Bitsin / Yasak Aşk
- 1979 - Yıldızlar Damı Deliyor / Sensizliğimin Şarkısı

Kandıllı Rasathanesi, Temmuz 2017: Soldan sağa ayakta kiler, Ayfer Serap Sögüt, Prof. Dr. Mikdat Kadroğlu, Ayten Güven Kalafat, Gökhan Abur, Prof. Dr. Haluk Özener, Kübra Fettahoğlu, Hatice Koyuncu, Adil Tek, Deniz Okçu, Fadime Giden, Nevin Çağlar, Nail Yeniçeri, Şeyda, oturanlar, Hasan Demirkol, Şenol Solun, Seyithan Polat.

Kandıllı Rasathanesi, Temmuz 1995: Ayaktakiler, soldan sağa Tekin Tekman, Gökhan Abur, Bahar Oğuzhan (Palamutçu), Ayfer Serap Sögüt, Hafize Karzan, Fadime Giden, Nail Yeniçeri, Adil Tek, Ömit Antepoğlu. Oturanlar, soldan sağa Prof. Dr. Ahmet Mete Işıkara, Prof. Dr. Zafer Aslan, Deniz Okçu, Nevin Çağlar.

Kaynak: Fotoğraflar için meslektaşımız Ayfer Serap SÖĞÜT'e teşekkür ederiz.

TÜRK RİVIERASI NERESİDİR?

Türk Rivierası, Türkiye'nin nefes kesici Akdeniz ve Ege kıyı şeridinde ev sahipliği yapan güneybatı sahil bölgesine verilen isimdir. Doğuda Antalya'dan batıda Çeşme'ye kadar uzanan Toros Dağları'yla örtülü Türk Rivierası görebileceğiniz en harika en yeşil sahil şeridinde sahiptir. Riviera en basit anlatımı ile deniz kıyısı anlamına gelir. Türk Rivierası'nın başlıca yerleşim yerleri; Alanya, Antalya, Beldibi, Belek, Bodrum, Boğazkent, Çeşme, Dalaman, Dalyan, Datça, Didim, Fethiye, Finike, Göcek, Kalkan, Kaş, Kemer, Kuşadası, Kumluca, Köyceğiz, Manavgat, Marmaris, Seferihisar, Selçuk, Serik, Side olarak sıralanabilir.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

TÜRKİYE'NİN MİMARİ HARİKALARI

Kız Kulesi - Orta Çağ Bizans döneminden beri Leander Kulesi olarak da bilinen Kız Kulesi, İstanbul Boğazı'nın güney girişinde, Üsküdar sahiline yakın küçük bir adacık üzerinde uzanan bir kuledir. Karadeniz'den gelen gemiler için bir gümrük istasyonu, antik Hrisopolis olan Üsküdar'ın önünde, küçük bir kayanın üzerine inşa edilmiştir. Adacık, kalıntıları su altında hala görülebilen bir savunma duvarı ile Asya kıyısına bağlanmıştır. 1453'te İstanbul'un Osmanlılar tarafından fethi sırasında kulenin bir Bizans garnizonuna ev sahipliği yaptığı bilinmektedir. Kule, Hero ve Leander efsanesine atıfta bulunularak yanlışlıkla Leander Kulesi olarak anılır.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

BU AYKI ÖNERİLERİMİZ

FİLM ÖNERİSİ	BELGESEL ÖNERİMİZ	KİTAP ÖNERİMİZ
 <p>ARCTIC BLAST</p>	 <p>NIGHT MOVES</p>	 <p>YAĞMUR NASIL KORKAR?</p>

DÜNYA TEMİZ HAVA GÜNÜ

METAR olarak İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen 7 Eylül "Dünya Temiz Hava Günü" etkinliğine katılımımızı gerçekleştirdik. Bu etkinlikte hava kirliliğinin önemini vurgulamak ve özellikle gençlerin ilgisini çekmek amacıyla çeşitli etkinlikler düzenlenmişti. Keyifli vakit geçirdiğimiz bu etkinliklerin arasında zeplin, yoga, doğa yürüyüşü, zumba ve çeşitli yarışmalar vardı. Aynı zamanda hava kirliliği ile ilgili mobil cihazı da çok net görülebilecek bir alana yerleştirmişlerdi. Bu konuda Deniz Demirhan Hocamız ve ilgili uzmanlar tarafından çok değerli bilgiler edindik. Bu mobil hava kalitesi ölçüm aracında PM2.5, PM10, O3, NOX ler gibi hava kalitesi değerleri ölçülüyor. Mobil cihaz zaruri olduğu durumlarda ya da bir şikâyet olması durumunda kullanıyor ve söz konusu bölgenin hava kalitesini 1 haftadan az olmamak şartıyla ölçüyor. Bunların yanı sıra İBB İklim Değişikliği Şube Müdürlüğü ve yaptıkları projeler ile ilgili bilgiler de edindiğimiz ve rehberimiz ile birlikte Florya Atatürk Ormanı'nı tanıdığımız bir etkinlik oldu. Birbirimizle fikir alışverişlerinde bulunduğumuz, değerli bilgiler edindiğimiz, sosyalleştığımız, egzersizler ve etkinlikler yaptığımız keyifli bir etkinlik oldu. Emekleri için Deniz Demirhan Hocamız ve İTÜ Meteoroloji Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu hocamıza teşekkür ediyoruz.

Fotoğraf: İBB Florya Atatürk Ormanı Tarihi Sakız Ağacı

METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
YAYIN KURULU AYLIK TOPLANTISI
GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Her ay binbir emekle hazırladığımız İKLİM'de bu ay olması gereken konular, Nostalji, Kültür Köşesi, Köşe Yazıları, Çocuklar için Meteoroloji Bölümü başta olmak üzere tüm konular değerlendirildi.

Yayın Kurulumuza gerek köşe yazarlığı, gerekse Tasarım vb. konularda destek verecek genç meslektaş arayışımız devam etmektedir. Buradan tekrar ilan ediyoruz. Yayın Kurulumuza katkı sunacak tüm meslektaşlarımız bizimle iletişime geçebilir.

bilgi@meteoroloji.org.tr

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

SÜRDÜRÜLEBİLİR OKUL ÜZERİNE SÖYLEŞİ

İklim değişimine doğaya duyarlı öğrenciler yetiştirmek mümkün mü? Sürdürülebilir okul kavramını tanıyalım. İstanbul İl Temsilcimiz Dr. Deniz Demirhan ile Yeniokul Kurucusu Özlenen Kutlar'ın söyleşisini aşağıdaki linke tıklayarak izleyebilirsiniz...

İzlemek için

ULUDAĞ'IN YILLIK KAR YAĞIŞI HIZLA AZALYOR: 'KIŞ TURİZMİ' ADI ALTINDA BETONLAŞMAYA MÜSAADE EDİLMESİN!

Meteoroloji Mühendisleri Odası Bursa İl Temsilcisi Feryal Bıçkıcı, Uludağ'ın (1939-2021) yılları arasındaki meteoroloji verilerini Bursa Muhalif'e değerlendirdi. Uludağ'da yıllık toplam yağışların ve kar yağışının hızla azaldığını gözlemlediklerini belirten Feryal Bıçkıcı, kar yağışının yakın bir zamanda hiç olmayacağı bir alanda 'kış turizmi' adı altında yeni otellerin yapılmasına veya herhangi bir betonlaşmaya müsaade edilmemesi gerektiğini söyledi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI SOSYAL MEDYA HESAPLARIMIZ

SULAMALARDA DİJİTAL ÇAĞ

Tarım ve Orman Bakanlığı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ), tarımda modern sulamayı yaygınlaştırmak, toplulaştırma çalışmalarıyla tarım arazilerinden en yüksek faydayı sağlamak, musluklara sağlıklı ve içilebilir su ulaştırmak ve yerleşim yerleri ile tarım arazilerini taşkın risklerine karşı korumak için tüm gücüyle çalışırken, sürdürülebilir su yönetimi anlayışıyla da suyun her damlasına sahip çıkıyor. Hedef suyu daha verimli kullanmak. Çalışmaların aralıksız devam ettiğini belirten DSİ Genel Müdürü Mehmet Akif Balta, projenin 37 sulama sahasını kapsadığını belirterek, toplam 3161 ön ödemeli elektronik sayacın sulamalara monte edileceğini açıkladı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI DAYANIŞMA GÜNÜNDE SORUYORUZ “BOŞUNA MI OKUDUK!”

19 Eylül 1979 tarihinde TMMOB'nin çağrısıyla gerçekleştirilen iş bırakma eylemi, maden ocaklarından enerji santrallerine, fabrikalardan şantiyelere, kamu kurumlarından limanlara kadar pek çok iş yerinde üretimin durmasını, teknik elemanların yaşadıkları sorunlara dikkat çekilmesi sağlamıştı. 19 Eylül iş bırakma eylemi, ülkesi için düşünen, planlayan, üreten mühendis, mimar ve şehir plancılarının kendi öz güçlerinin farkına vardığı tarihtir. Maalesef dayanışma günümüze, coşkulu kutlamalar yerine, yaşadığımız büyük sorunlar damga vuruyor. İçerisinde bulunduğumuz mesleki, ekonomik ve toplumsal koşullar bizlere “boşuna mı okuduk” sorusunu sorduruyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

www.meteoroloji.org.tr

KAMU ÇALIŞANI MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ TALEPLERİ ÜZERİNDEN UMUT TACİRLİĞİ YAPILMIŞTIR!

Kamu Görevlileri Hakem Kurulu, milyonlarca memur ve memur emeklisinin 2024 ve 2025 yılları için maaş zammını emekçilerin tüm taleplerini yok sayarak belirledi. 2024 için ilk altı ay yüzde 15, ikinci altı ay yüzde 10; 2025 için de yüzde 6+5 zam yapılması kararlaştırıldı. Heyet görüşmeleri hükümetin tiyatrosu haline dönüşmüş, kabul edilen oranlar hükümetin teklif ettiği oranlarla aynı kalmıştır. İktidar ile yetkili yandaş sendika arasında mutabakata bağlanan 7. Dönem Toplu Sözleşme maddelerinin emekçiler ve özelde meslektaşlarımız açısından hiçbir anlamı yoktur.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

BİLİRKİŞİLİK ŞİRKETLEŞEMEZ, ADALET REKABETE KONU EDİLEMEZ

2016 tarihinden itibaren 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu, ardından 2017 tarihinde yayımlanan Bilirkişilik Uygulama Yönetmeliği ile bilirkişilik alanında yeni bir dönem başlamış, hizmet alanı kökten değiştirilmiştir. Yeni bilirkişilik dönemi ile bilirkişilik temel işlevinden saptırılarak bir meslek haline getirilmiş ve TMMOB alandan tamamen dışlanmış, Bilirkişilik Danışma Kurulunda bir temsilci bulundurma dışında bir rol verilmemiştir. Ülkemizin en önemli Anayasal kuruluşlarından biri olan TMMOB ve bağlı Odaları ülke kalkınmasında ve ekonomisinde yaşamsal işleve sahip meslekleri bünyesinde barındırmaktadır.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

www.meteoroloji.org.tr

CUMHURİYETİMİZİN 100.YILINDA METEOROLOJİNİN TARİHÇESİ

AHMET KÖSE

Yüksek Meteoroloji Mühendisi
Yayın Kurulu Başkanı

Bu sayı yayımlandıktan kısa bir süre sonra 29 Ekim 2023 günü Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. Yılı'nı kutlayacağız. Cumhuriyetimizin 100. Yılı kutlu olsun. Türk milletinin tarih yolculuğundaki varoluş mücadelesi şüphesiz Cumhuriyetimizin ilanı ile taçlanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu istiklal mücadelemizi zafere ulaştıran birlik ve beraberliğimizin en güzel örneğidir. Cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere kahraman silah arkadaşlarını, aziz şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmet ve şükranla anıyoruz.

Yayın kurulu olarak Cumhuriyetimizin 100. yılında mesleğimiz "Meteoroloji" ekseninde bir sayı çıkaralım istedik. Bu ayki köşem için meteorolojinin tarihi, kuruluşu ve Cumhuriyet döneminden günümüze gelişimini bilenler için bilgilerimizi pekiştirmeye, bilmeyenler içinse tarih yolculuğuna çıkarmak istedim.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM) binamızın kurtuluş mücadelemizde karargâh olarak kullanıldığını biliyor musunuz? "19. yüzyılın sonlarında okul olarak inşa edilen Ziraat Mektebi, 27 Aralık 1919 tarihinde Ankara'ya gelen Mustafa Kemal Paşa ve arkadaşlarına ev sahipliği yapmıştır.

Milli Mücadele boyunca karargâh olarak kullanılan ve Meclis açılana kadar Mustafa Kemal Paşa'ya ikametgâh olan yapı, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda büyük tarihi olaylara sahne olmuştur. Geçirdiği tadilat ve değişimler sonucu, farklı fonksiyonlarda kullanılarak günümüze ulaşan tarihi yapı; 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na göre taşınmaz kültür varlığı olarak tanımlanmaktadır. Meteoroloji Genel Müdürlüğü binasında, geçmiş dönemde çekilen fotoğraflar ve yazılan anılarla, geçmiş mekânın yeniden inşa edilmiştir." [5]

Meteoroloji veya hava bilgisi[1], atmosferde meydana gelen hava olaylarının oluşumunu, gelişimini ve değişimini nedenleri ile inceleyen ve bu hava olaylarının canlılar ve dünya açısından doğuracağı sonuçları araştıran bir bilim dalıdır. Türkçeye, Fransızca *météorologie* sözcüğünden geçmiştir.[2] Ayrıca meteoroloji bilimi, Dünya'daki atmosferin (diğer gezegenler de dâhil) her türlü fiziksel, dinamik ve kimyasal durumuyla ve yeryüzüne yakın atmosfer ile etkileşimleriyle ilgilenmektedir.[3] Alexander von Humboldt'un çalışmasına dayanılarak William Channing Woodbridge tarafından çizilmiş olan dünya izotermal tablosu (1823) atmosferin özellikle alt katmanlarında meydana gelen hava olaylarının oluşumunu ve değişimini nedenleriyle inceler ve kısa dönemli tahminler yapmayı amaçlamıştır. Meteoroloji bilimi; matematik, coğrafya, istatistik ve fizikten yararlanır.

İlk hava tahminleri, ilk uygarlıklar tarafından mevsimsel değişiklikleri izlemelerine yardımcı olmak amacıyla tekrar eden astronomik ve meteorolojik olayları gözlemlemeleriyle başlamaktadır. MÖ 650 civarında, Babilliler bulutların görünümüne ve hale gibi meteorolojik optik fenomenlere dayanarak kısa vadeli hava değişikliklerini tahmin etmeye çalıştılar. M.Ö. 300'e gelindiğinde, Çinli gök bilimciler yılı 24 festivale bölen ve her festivalin farklı bir hava türüyle ilişkilendirildiği bir takvim geliştirdiler. Yunan filozof Aristo, yağmur, bulutlar, dolu, rüzgâr, gök gürültüsü, şimşek ve kasırgalar gibi 340 civarında meteorolojik olay hakkında teoriler içeren felsefi bir bilimsel metin olan

*Meteorologica'yı yazdı. Ayrıca *Meteorologica'da meteoroloji ve atmosferin yanında astronomi, coğrafya, kimya gibi konulara da değindi. Aristoteles, bazı önemli hataların yanı sıra hava durumuyla ilgili keskin gözlemler yaptı ve dört ciltlik metni birçok kişi tarafından neredeyse 2000 yıl boyunca hava durumu teorisi konusunda otorite olarak kabul edildi. Aristoteles'in iddialarının çoğu hatalı olsa da, fikirlerinin çoğu 17. yüzyıla kadar yıkılmadı.**

Meteorolojik aletler ve araçlar 17. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar imal edilirken, gözlemsel, teorik bilgiler ve teknolojik gelişmeler de atmosfer bilgisine katkıda bulundu. Dünya'nın farklı yerlerinde yaşayan bireyler atmosferik ölçümler yapmaya ve kaydetmeye başladılar. 19. Yüzyılın ortalarında telgrafın icadı ve telgraf ağlarının ortaya çıkması, hava durumu gözlemlerinin gözlemcilere ve derleyicilere rutin olarak iletilmesine olanak sağladı. Bu veriler kullanılarak, pek ayrıntı içermeyen hava haritaları çizildi. Yüzey rüzgâr davranışları ve fırtına sistemleri tanımlanıp incelenebildi. Geniş bir alanda eş zamanlı olarak alınan birçok gözlemin derlenmesine ve analizine dayanan sinoptik hava tahmininin doğuşu, 1860'larda hava durumu gözlem istasyonlarının sayısının artmasıyla gerçekleşmiştir. 19. ve 20. yüzyıllarda bölgesel ve küresel meteorolojik gözlem ağlarının oluşumuyla birlikte, gözleme dayalı hava tahmini için daha fazla veri elde edilmekteydi. 1920'lerde radyosondanın icadıyla çeşitli irtifalarda havayı izleme konusunda büyük bir adım atıldı. Hava durumu aletleri ve bir radyo vericisi ile donatılmış küçük hafif bir kutu olan

radyosondalar, ortalama 30 kilometre yüksekliğe çıkan hidrojen veya helyum dolu bir balon tarafından atmosfere taşınır. Yükseliş sırasında aletler sıcaklık, nem ve basınç verilerini ölçerek yer istasyonuna geri iletir. Yer istasyonunda, veriler işlenir ve atmosferin düşey profili çıkartılır. Ayrıca bu veriler hava durumu haritaları oluşturmak veya hava tahmini için bilgisayar modellerine yerleştirmek için kullanılabilir hale getirilmektedir.

Günümüzde meteorolojik hizmetler, tamamen bilimsel yöntemlerle ve uluslararası iş birliği içerisinde yürütülmektedir. Bugün dünyada, 24 saat sürekli çalışan on bin civarında kara istasyonu, açık denizlerde görev yapan altı binden fazla gözlem gemisi ve yüksek hava sondajları yapan binden fazla meteoroloji istasyonu bulunmaktadır.

I. Dünya Savaşı'ndan Cumhuriyete Kadar

Hava araçlarının gelişmesi, sabit balonların ve uçakların savaşta kullanılması ile bir meteoroloji teşkilâtının kurulmasına ihtiyaç duyulmuştur. Bu teşkilâtı kurma görevi Alman Karargâh-ı Umumiyesi Rasadat-ı Cevviye Teşkilâtı Başkanı Müşavir Hans Hergesell tarafından Prof. Dr. Weickmann'a verilmiştir. 20 Ekim 1915'te Osmanlı topraklarında kurulacak olan meteoroloji teşkilâtı konusundaki faaliyetler büyük bir hız kazanmıştır. Dr. Weickmann İstanbul'da kalıp işlerin yürütülmesi için gerekli koordinasyonu yaparken, beraberinde getirdiği uzmanlar meteoroloji istasyonlarının kurulacağı yerlere gitmişlerdir. Bütün meteoroloji istasyonları, Alman alet ve cihazları ile kurulmuştur.

İstanbul'daki meteoroloji merkezi Kuruçeşme'de Caferağa Köşkü'nde "Kuvva-i Havaiye Müfettişliği

Rasadat-ı Havaiye Müdürlüğü" ismiyle Ağustos 1915'te faaliyete başlamıştır. L. Weickmann, Osmanlı topraklarında kurulacak olan meteoroloji teşkilâtı için altmış civarında Alman uzmanı da beraberinde getirmiştir. Gelen uzmanlar, kurulacak teşkilâtın ilk elemanlarını oluşturmuşlar ve yanlarına Osmanlı Ordusu'nda yedek subay olarak görev yapan Türkler seçilerek Rasadat-ı Havaiye Müdürlüğü'nde göreve başlamışlardır. Ordudan seçilen yedek subaylar İstanbul'da Osmanlı-Alman Genel Karargâhı'nda meteoroloji alanında eğitime tabi tutulmuşlardır. Genel Karargâh'taki eğitimde Fatin Gökmen dedersler vermiştir. Eğitimlerini tamamlayan yedek subaylar Almanlar tarafından kurulan Edirne, Gelibolu, İzmir, Sevdiköy, Zonguldak, Sinop, Ankara, Eskişehir, Konya, Sivas, Diyarbakır, Adana, Brumana, Beyrut, Kudüs ve Musul meteoroloji istasyonlarında göreve başlamışlardır. Bu merkezlerden elde edilen bilgiler ile Osmanlı İmparatorluğu'nun müttefiki olan Bulgaristan, Avusturya-Macaristan ve Almanya'dan şifreli şekilde alınan gözlemler Kuvva-i Havaiye Merkez Şubesi olan İstanbul Vaniköy'de haritalara işlenerek tahminler yapılmıştır.

Her istasyonda gözlem için barometre, barograf, psikrometre, termograf, higrograf, azami ve asgari termometre, plüviyometre ve anemometre bulunmaktadır. Ayrıca Vaniköy, Edirne, Gelibolu, Sevdiköy, Adana ve Kudüs'te yer seviyesinden 6000 metreye kadar yüksek seviye rüzgar ölçümleri yapılmıştır. Bunun için yüksek seviye sondaj aleti ve teodolit bulunmaktadır.

İstanbul için yapılan hava tahminleri Posta, Telefon ve Telgraf İdaresi ile Demiryolları İdaresi'ne bildirilerek kullanıcıların hizmetine sunulmuştur.

22 - 25 Nisan 1918 tarihleri arasında İstanbul'da bir meteoroloji kongresi toplanmış ve bu kongrede Bahriye (Deniz), Harbiye (Savaş), Maarif (Eğitim) ve Ziraat (Tarım) Bakanlıklarına bağlı olarak faaliyet gösteren İmparatorluk içindeki meteoroloji istasyonları bir çatı altında toplanmıştır. Böylece gereksiz yere masraf yapılmasının önüne geçilmesi, Deniz Bakanlığı tarafından kurulmasına karar verilen Kuvvetli Rüzgâr Uyarı Merkezinin, Savaş Bakanlığı Meteoroloji Merkezi ile ortaklaşa çalışmasına karar verilmiştir. Tarım ve Eğitim Bakanlıklarına bağlı olan iklim istasyonlarının bir komisyon oluşturularak, birlikte çalışmalarını ve bu komisyonun kuracağı iklim istasyonlarının aynı zamanda Deniz ve Savaş Bakanlıklarının işine yarayan gözlemleri de yapacak

meteoroloji istasyonları kurması ve ilgili bakanlıklara bildirmesi karar altına alınmıştır. I. Dünya Savaşı'nın sonlarına doğru toplanan bu kongrede alınan kararlar, savaşın sona ermesi ile hayata geçirilememiştir. Rasadat-ı Havaiye Teşkilâtında görev yapan yedek subay Türk personel ise savaş sonunda terhis edilmiş, bazıları ise esir düşmüştür. Rasadat-ı Havaiye Teşkilâtında görevli yedek subayların terhis edilmesi ile bu teşkilât ortadan kalkmıştır.

Cumhuriyet Döneminde

a. Cumhuriyetin İlanından Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün Kuruluşuna Kadar

Cumhuriyet kurulduğunda meteoroloji alanında sadece Kandilli Rasathanesi miras olarak kalmıştır. Maarif Vekâleti Müdürler Encümeni 19 Ağustos 1924 tarihinde aldığı bir kararla Kandilli Rasathanesi'nin bir genel müdürlüğe dönüştürülerek İstanbul Darü'l Fünunu'na bağlanmasını kararlaştırmıştır. Ancak Fatin Hoca, bir rasat merkezi konumunda olan Kandilli Rasathanesi'nin Darü'l Fünun'a bağlanmasına karşı çıkarak ayrı bir rasathane müdürlüğü kurulmasını önermiştir. Bundan sonra Millî Savunma, Tarım ve Bayındırlık Bakanlıkları ayrı ayrı meteoroloji teşkilatları oluşturma yoluna gitmişlerdir.

Meteorolojik bilgilere duyulan ihtiyaç, kısa sürede ülkenin her tarafında birbirinden bağımsız meteoroloji üniteleri doğurmuştur. İsmet Paşa'nın Başbakanlık yaptığı Cumhuriyet Hükümeti, Türkiye'de meteorolojik çalışmaları yürütmek için Budapeşte Rasathanesi Şube Müdürü Prof. Antal Réthly'i görevlendirmiştir. 1925 yılında Türkiye'ye gelen Réthly, ön hazırlıklardan sonra 12 Kasım 1925 tarihinde Tarım Bakanlığı'na bağlı olarak Rasadat-ı Cevviye (Meteoroloji Enstitüsü) ismi ile Ankara Etlik'te ilk meteoroloji istasyonunu faaliyete geçirmiştir.

İlk örgütlenme çalışmalarına İstanbul ve Trakya çevresinden başlanmıştır. 1926 yılının başında önce Kandilli Rasathanesi'nin çalışmalarını incelemek üzere İstanbul'a gelen Prof. Dr. Antal Réthly, buradan Edirne'ye geçmiş ve orada Ankara'dan sonra ilk meteoroloji istasyonunu kurmuştur. Örgütlenme çalışmalarını yürütmeye başladığında Prof. Dr. Antal Réthly, Ankara'daki çalışmaları yürütmek için de Jösef Szemián'ı görevlendirmiştir.

1926 yılı sonunda Türkiye'nin Batı, Güney, Trakya ve Orta Anadolu Bölgelerinde iklim çalışmaları için gerekli meteorolojik veriler düzenli bir şekilde elde edilmeye başlanmıştır. Yine Prof. Dr. Antal Réthly'nin girişimleri ile 3 Mayıs 1927 tarihinde Ankara'da kurulan meteoroloji merkezinin inşaatının sona ermesi ile Etlik'teki rasathane, 15 Ekim 1927 tarihinde yeni binasına taşınmıştır.

b. Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün (MGM) Kuruluşu

Türkiye'de meteorolojik hizmetlerin tek elden ve düzenli bir şekilde yürütülmesi çalışmaları 1936 yılı içerisinde ele alınmıştır. Devlet Meteoroloji İşleri Genel Direktörlüğü'nün kurulması için oluşturulan komisyon, 11 Şubat 1936'da Bakanlar Kurulu'na bir kanun tasarısı sunmuştur. Devlet Meteoroloji İşleri Genel Direktörlüğü'nün kurulmasının gerekçeleri Başbakan İsmet İnönü başkanlığında Bakanlar Kurulu'nda görüşülerek kabul edilmiş ve 30 Kasım 1936 tarihinde Başbakanlık Kararlar Müdürlüğü'nün 6/3727 sayılı yazısı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulmuştur.

Resim: Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü binasındaki Atatürk Odası ve Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü binası önündeki Atatürk büstünün altında yer alan mermer kaide (1970'ler) (Kaynak: Önder, M. 1970. Atatürk Eşleri Atatürk Müzeleri. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi. s.56-57).

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Direktörlüğü'nün oluşturulmasına dair kanun tasarısında şu gerekçeler yer almaktadır: "Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından önce ülke içinde hava olaylarıyla uğraşan çeşitli istasyon şebekeleriyle çalışan bir kuruluş yoktu. Son on yıl içerisinde ülkemizin hava, iklim bilgilerine olan gereksinim kendini o kadar kuvvetle hissettirmiştir ki, ilk önce 1925'te Tarım ve Millî Savunma Bakanlıkları iklim ve gözlem teşkilâtı kurmak suretiyle işe başlamışlardır. Türkiye Cumhuriyeti'nin teknik ve idari birimlerinden her birinin hava ve iklim bilgilerine kuvvetle gereksinim duymalarının nedeni Cumhuriyetin, ülkenin muhtaç olduğu bütün teknik işlerde en açık adımlarla ilerlemekte olmasının ve bu adımları atarken en sağlam teknik esaslara dayanmak lüzumuna inanmasından gelmektedir.

Devletin bütün işlerinin çağdaş ve modern şekillerle yürütülmesi, devletin harcayacağı para ve emeklerden en yüksek randımanı alabilmesi işlerin içeriğine göre hava ve iklime olan ilgilerinin bilinmesine ve iş üzerinde havanın tesirlerinin ve sonuçlarının hesaba katılmış olmasına bağlıdır. Bu nedenledir ki, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin hava gözlem teşkilâtına olan gereksinimi çok açık bir zorunluluk haline gelmiştir.

Çeşitli bakanlıkların şimdiye kadar kurmuş olduğu gözlem istasyonlarının personeli ve malzemeleri yine yukarıdaki sebeplerden dolayı çok noksan olduğu ve bunların yetiştirilmesi, gereksinimlerinin karşılanması para ve olanaklara bağlı olduğundan yeni oluşturulacak olan kurumun tam bir suretle faaliyete geçmesi için üç senelik bir programın yapılması uygun görülmüştür."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Tarım Komisyonu 28 Aralık 1936 tarih ve 8 sayılı kararıyla, Millî Savunma Komisyonu 5 Ocak 1937 tarih ve 15 sayılı kararıyla ve Bütçe Komisyonu da 8 Ocak 1937 tarih ve 52 sayılı kararıyla raporlarını TBMM Başkanlığı'na sunmuşlardır.

27 madde ve 10 geçici maddeden oluşan Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğü Kuruluş Kanunu 10 Şubat 1937 tarih ve 3127 sayı ile kabul edilmiştir.

3127 sayılı kanun kabul edildikten sonra TBMM Başkanlığı 11 Şubat 1937 tarih ve 1/649/2077 sayılı tezkeresi ile onaylanması için Cumhurbaşkanlık Makamına göndermiştir. Ulu önder Gazi Mustafa Kemâl Atatürk DMİ Umum Müdürlüğü Kuruluş Kanunu'nu 19 Şubat 1937 tarihinde imzalamış ve yayınlanmak üzere Neşriyat Müdürlüğü'ne göndermiştir.

c. Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün Kuruluşundan Günümüze

MGM'nin kuruluşundan iki buçuk yıl sonra II. Dünya Savaşı patlak vermiştir. Bu Türkiye'nin ekonomik ve insan kaynaklarının büyük bir kısmının savunmaya ayrılmasına neden olmuştur. Meteoroloji Genel Müdürlüğü savaş sırasında Silahlı Kuvvetlerin emrine girmiş ve çalışmalarını da buna göre yürütmüştür.

II. Dünya Savaşı daha oldukça yeni bir kuruluş olan Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü (DMİ) için de büyük bir tecrübe olmuştur. II. Dünya Savaşı'nın sona ermesinden sonra meteorolojik hizmetlerde de hızlı bir gelişme meydana gelmiştir. MGM uluslararası işbirliğinin artması sonucu kurulan Dünya Meteoroloji Teşkilâtı'na 31 Mayıs 1949 tarihinde üye olmuştur.

Başbakanlığa bağlı olarak hizmet veren MGM 15 Mayıs 1957 tarihinde 6967 sayılı kanunla Tarım Bakanlığı'na bağlanmıştır. 5 Ocak 1978 tarihinde ise tekrar Başbakanlığa bağlanmıştır. Bugün Türkiye'de meteorolojik hizmetleri yürütmekten sorumlu tek kuruluş olan DMİ'nin 3127 sayılı kuruluş kanunu 1986 yılında değiştirilerek 3254 sayılı kanunla; kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları yeniden belirlenmiştir. 1991 yılında çıkarılan Kanun Hükmünde Kararname ile Çevre Bakanlığı'na

bağlanan Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, 28 Şubat 1992 tarihli Cumhurbaşkanlığı tezkeresi ile ve 3812 sayılı kanunla Temmuz 1992 tarihinden itibaren tekrar Başbakanlığa bağlı bir kuruluş haline getirilmiştir. DMİ'nin verdiği meteorolojik hizmetlerin ürünleri, 3 Kasım 1994 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanan Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile ücretlendirilmiştir.

02 Kasım 2011 tarih ve 28103 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 657 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile ismi Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM) olarak değiştirilmiştir.

Gelecek sayı görüşmek dileğiyle sağlık ve sevgiyle kalınız...

Kaynakça:

1. Nasuhoğlu, Rauf; Bingöl, Gökçe; Ünal, Nuri (1983). Fizik Terimleri Sözlüğü. Türk Dil Kurumu Yayınları.
2. "[meteoroloji](#)." Güncel Türkçe Sözlük. [Türk Dil Kurumu](#). Erişim: 19 Mart 2012
3. "[What is meteorology?](#)". Met Office (İngilizce). 1 Nisan 2019 tarihinde [kaynağından](#) arşivlendi. Erişim tarihi: 20 Haziran 2021.
4. "[Weather Forecasting Through the Ages](#)". earthobservatory.nasa.gov (İngilizce). 25 Şubat 2002. 22 Ocak 2009 tarihinde [kaynağından](#) arşivlendi. Erişim tarihi: 20 Haziran 2021.
5. Alican BERBER, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Coğrafya (Beşeri Ve İktisadi Coğrafya) ABD., Ankara
6. <https://www.mgm.gov.tr/genel/meteorolojitarhi.aspx>

www.meteoroloji.org.tr

CUMHURİYETİMİZİN 100. YILINDA SUYUMUZ

İSMAİL KÜÇÜK

Meteoroloji Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Üyesi
2. Başkanı

“Kan” gibi üretilmeyen ve her geçen gün daha önemli hale gelen suya ilişkin değerlendirmeler kamusal yaklaşımla ele alınmalıdır. Su doğal kaynak değil doğal varlıktır.

Su ile ilgili çalışmalarda, suyun ölçülmesi (kalite, suyun rejimi/potansiyeli), faaliyet ile ilgili etütlerin yapılması, planlama, proje, inşaat, işletme ve sonrasında ölçümlere devam etme şeklinde yürütüldüğü sürece kamusal fayda sağlanabilir.

Medeniyetlerin gelişiminde su kaynakları belirleyici olmuştur. Tarihsel gelişim suyun yoksunluğu ya da varlığı üzerinden şekillenirken, günümüzde suyun yoksunluğuna “su yoksulluğu” da eklenmiş durumdadır.

Günümüzde, ülkelerin su kaynaklarına sahip olmak isteyen uluslararası şirketler ile su kaynaklarını bu şirketlere kaptırmak istemeyen bazı ulus devletlerin mücadeleleri devam etmektedir. Şirketlerin etkisi nedeniyle gıda, enerji ve su gibi konular sürekli olarak Birleşmiş Milletler (BM) gündemindedir. BM gündeminde ki tartışmaların neye hizmet ettiği ayrı bir tartışma konusu olmak üzere, su yoksunluğu ile su yoksulluğunun birlikte ele alınmasının su ile ilgili sorunların çözümünü daha kolaylaştıracaktır.

Tarihsel Kayıtlarda Su

Su ile ilgili tarihsel süreç içerisindeki yazılı belgeler, günümüzü anlamada önemli olarak görülebilir. Bu konuda örnekleme yapmak gerekir ise, Mezopotamya'nın Uruk kentinde hüküm süren Gılgamış (M.Ö. 3000) günümüzden yaklaşık 5000 yıl önce "ona suyu bulandırıp içirmeyi yazgı kıldın" diyerek su kirliliğine dikkat çekmiştir.

Hammurabi (M.Ö.1700) günümüzden yaklaşık 3700 yıl önce yazılı kanun metinlerinin 53. maddesinde "Bir kimse su bendini uygun koşullarda tutmaz ve bakımını yapmaz ve bu nedenle bent yıkılır ve tarlalar su altında kalırsa,..". 56. maddesinde "Bir kimse suyun önünü açar ve komşusunun arazisinde su taşkınına yol açarsa.." gibi açıklamalar ile suyun akış yatağına ve hareketine müdahalesi sonucu zararların oluşturulması sonucu oluşacak zararlar karşılığında cezai işlem getirilmiştir.

Herakleitos (M.Ö. 530) günümüzden yaklaşık 2550 yıl önce, "aynı suda iki kere yıkanılmaz" diyerek suyun döngüsünden söz etmektedir.

Efsanelerde, mitolojik anlatımlar ile kutsal metinlerde suya birçok atıflar yapılmıştır. Hepsinde su kutsal varlık olarak kabul edilmektedir.

Cumhuriyet Öncesi Dönem

XVI. yy sonrasında su hizmetleri merkezi yönetimin etkili olduğu özel vakıflar ile vakıf hukuku içerisinde yerine getirilmeye çalışılıyordu. Su hizmetleri, mahallelerin merkezi meydanlarına kurulan çeşmelere su vermek şeklinde sağlanıyordu. XVII. yy dan sonra ise su dağıtımında hizmetler daha da genişletilmeye çalışılmıştır. Her ne kadar kayıtlar ile ilgili durumlara bakılarak süreç geniş kapsamlı anlatılmaya çalışılsa da, Osmanlı dönemindeki öncelik İstanbul'un suyunu sağlamaya yönelikti. Su kaynakları ile yerleşimlerin konumlarının yanı sıra zamanın teknolojik yetersizliği dikkate alındığında halkın büyük kesimi kendi su ihtiyacını su kuyusu, sarnıç gibi yerlerden sağlamaya çalışmaktaydı. Genel anlamda, Anadolu halkı su ihtiyacını kendisi geleneksel olarak geliştirdiği usuller ile sağlamaktaydı.

Kurumsal anlamda yapılanma, Umur-ı Nafia Meclisi (1838), Nafia Hazinesi (1845) ve Nafia Nezaretinin (1848) kurulması askeri, siyasi ve ticari olarak alt

yapı hizmetlerinin sağlanması amaçlanmıştır. Nafia Nezareti nizamnamesi (1870) birçok alt yapı sorununun çözümünün yanı sıra İstanbul'un su sorununa çözüm bulunması, arazi sulaması ve bataklıkların kurutulmasını da konu edinmiştir. Demiryollarında olduğu gibi liman inşası, arazi sulanması ve bataklık kurutulması işleri de daha çok yabancılara imtiyazlar verilmek suretiyle gerçekleştirilmiştir.

Mecelle (1868), pozitif bir hukuk sistemini gerçekleştirme çabası olarak kabul edilmektedir. Cumhuriyet döneminde de özellikle Medeni Kanunda yer alan su ile ilgili önemli yaklaşımları Mecellede görebilmekteyiz. Su ile ilgili kurumsal yapılanma 1914 yılında Nafia Nezareti (Osmanlı döneminde Bayındırlık Bakanlığı)'nın yeniden yapılanması ile kurulan Umur-u Nafia Müdüriyet-i Umumiyesi (Bayındırlık İşleri Genel Müdürlüğü) görevleri arasında sulama, kurutma, taşkın koruma, nehir ulaşımı, su biriktirme ve dağıtım gibi önemli konular bulunmaktadır.(<https://www.dsi.gov.tr/Sayfa/Detay/692>)

Cumhuriyet Döneminde Su

23 Nisan 1920'de Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti kurularak, Heyet-i Vükela (Bakanlar Kurulu) oluşturulmuş ve 2 Mayıs 1920 tarihli İcra Vekillerinin İntihabı Hakkındaki Kanun ile Nafia Vekâleti (Bayındırlık Bakanlığı) kurulmuştur.

Kurtuluş Savaşı yıllarında ülkenin işgalden kurtarılması önceliğinden dolayı alt yapı işlerine yeterince kaynak ayrılamamıştır. Bu süreçte Nafia Vekâleti, cepheye asker ve malzeme sevk etmek, yolları açık tutup tarımsal ve ticari hayatı devam ettirmek için çalışmıştır.

1925 yılında “Umur-u Nafia Müdüriyeti Umumiyesi”ne bağlı bir “Sular Fen Heyeti Müdürlüğü” kurularak Bursa, Adana, Ankara, Edirne ve İzmir Su İşleri Müdürlükleri oluşturulmuş ancak gözlem yetersizliği ve ödenek azlığı, işlerin beklenen ölçüde gelişmesine imkân vermemiştir. (<https://www.dsi.gov.tr/Sayfa/Detay/692>)

Su ile ilgili çalışmalarda en önemli eksiklerden biri suya ilişkin ölçümlerin olmamasıydı. Birçok görevlerin yanı sıra su ölçümleri ile de görevler verilerek Elektrik İşleri Etüt İdaresi (EİE) Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Kurtuluş Savaşı sonrasında ülkenin kalkınmasına yönelik atılımlara başlanarak Nafia Vekâletinin görev ve sorumlulukları artırılmıştır. Yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin kalkınmasında öncelik halkın ulaşımını kolaylaştıracak kara yolları ve demir yollarının inşa edilerek refaha kavuşturulmasıdır. İlk kez 1929 yılı bütçesinde Nafia Vekâletine bütçeden diğer işlerin yanı sıra “su işleri için 1.911.620” lira pay ayrılmıştır. 1930’lu yıllarda ülkenin su kaynaklarının geliştirilmesi için kapsamlı çalışmalar yoluna gidilmiştir. Cumhuriyetin ilk yıllarında bayındırlık işleri Osmanlı Devleti'nin 2 Ekim 1914 tarihli Nafia Nezareti Nizamnamesine göre yürütülüyordu. 26 Mayıs 1934 tarihinde Nafia Vekâletinin Teşkilat ve Görev Kanunu yayınlanarak kurumsal yenilenmeler yapılmıştır. 1939 yılında Ulaştırma Bakanlığı kurularak birçok alt yapı işlerinin yanı sıra su işlerini düzenlemek işi de bu bakanlığa verilmiştir. Kanuna göre vekâlet bünyesinde genel bütçeye tabi Sular İşleri

Reisliği kurulmuştur (<https://aturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/nafia-vekaleti-bayindirlik-bakanligi/>)

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ)

1939 yılında kurulan Su İşleri Reisliği, 28.02.1954 tarihinde yürürlüğe giren 6200 sayılı kanun ile Bayındırlık Vekâleti'ne bağlı, katma bütçeli, tüzel kişiliği olan Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü

şekline yeniden yapılandırılmıştır.

Sonrasında, DSİ 12 adet Bölge Müdürlüğü ile 26 Şube Başmühendisliği oluşturulmuştur. Merkezde ise; Etüt Plân, Proje İnşaat, İşletme, İdarî İşler Daire Reislikleri ile Makine, Barajlar, Amenajman Müdürlükleri, Malzeme, Neşriyat, Hukuk İşleri ve Teknik Müşavirlik Kurulu gibi birimler kurulmuştur.

İlerleyen süreçte idari anlamda DSİ Genel Müdürlüğü olarak değişik bakanlıklara bağlı olarak hizmet vermiştir. Son yapılanmalardan sonra DSİ Genel Müdürlüğü'nün 18/12/1953 tarihli ve 6200 sayılı Kanun “4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 121 inci” maddesine göre yeniden düzenlenmiştir.

Son olarak, 11/10/2022 tarih ve 110 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile şimdilik (?) yapılan son değişiklikle; Mevcut altı başkanlık kapatılıp sekiz yeni başkanlık kurularak başkanlık sayısı 22 olmuştur. Görevlerde hiçbir değişiklik yapılmadan, sadece idari yapıda değişiklik yapılması durumunda sorulması gereken soru, mevcut yapılmada görevler yerine getirirken hangi noktalarda sorun yaşanıyordu ve yeni başkanlıklar ile hangi sorunlar çözülecek? (*Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün Kurumsal Yapısındaki Değişimler Neyin İşareti? Kasım 2022 Bülteni MMO*)

Son durumda, DSİ Genel Müdürlüğü ana birim olarak taşrada 26 Bölge Müdürlüğü ve Genel Müdürlük bünyesinde 22 daire başkanlığı ve iki müşavirlik olarak yeniden yapılandırılmış olup, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına bağlı olarak görevini yerine getirmektedir. Tüm mevzuat açısından bakıldığında, yeraltı ve yüzey suları ile ilgili tüm konularda DSİ'nin tek yetkili olduğu görülmektedir.

Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü (EİE)

14 Haziran 1935 tarih ve 2819 Sayılı Kanun Ülkenin hidrolik, rüzgâr, jeotermal, güneş, biyokütle ve diğer yenilenebilir enerji kaynakları öncelikli olmak üzere tüm enerji kaynaklarının değerlendirilmesine yönelik ölçümler yapmak, fizibilite ve örnek uygulama projeleri hazırlamak; araştırma kurumları, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yaparak pilot sistemler geliştirmek, tanıtım ve danışmanlık faaliyetleri yürütmek üzere, EİE Genel Müdürlüğü kurulmuştur. EİE, en eski en uzun süreli su ölçüm istasyonlarını kurmuş ve çalıştırmıştır.

6/4/2011 tarihli ve 6223 sayılı Kanun'un verdiği yetkiye dayanarak çıkarılan 2/11/2011 tarihli 1. Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 662 sayılı KHK ile EİE kapatılmıştır. Aynı KHK ile Çalışanların bir kısmı DSİ Genel Müdürlüğüne gönderilmiştir.

Su Yönetimi Genel Müdürlüğü (SYGM) ve Su Enstitüsü (SUEN)

662 sayılı KHK ile ülkemizin su ölçüm ağı ile ilgili önemli bir değer olan EİE gibi önemli bir kurum kapatılarak SYGM ve SUEN kurulmuştur. EİE'nin görevleri arasında bulunan su ölçümleri ile ilgili yaptığı çalışmalar ve alt yapısı ile bilgi birikimi dikkate alındığında süreçte yaşanan eksiklik kolayca anlaşılabilir.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü (KHGM)

YSE, TOPRAK SU ve TOPRAK-İSKÂN kapatılarak, 09.05.1985 tarihli ve 3202 sayılı kanun ile kurulan KHGM kurulmuştur. 13.01.2005 tarih ve 5286 sayılı "Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün Kaldırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" ile KHGM kapatılmıştır. Bu kanun ile Köye Yönelik Hizmetler Hakkında Kanun çıkarılmıştır. KHGM kaldırılacak, kurum hizmetleri İstanbul ve Kocaeli'nde büyükşehir belediyelerine, diğer illerde su ile ilgili konularda il özel idarelerine devredilmektedir. İskan konularına ilişkin hizmetler ise o zamanki Bayındırlık ve

İskan Bakanlığı (Şimdi İklim Değişikliği Çevre ve Şehircilik Bakanlığı) tarafından yürütülmesi şeklinde belirlenmektedir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı,

Bakanlığın, her türlü su kirliliğinin önlenmesi, kontrolü ve denetimi gibi konularda görevleri bulunmaktadır.

Sağlık Bakanlığı

İçme ve kullanma suları ile ambalajlı sulara ilişkin tesislerin kurulması ve işletilmesi konularında sağlık açısından görevli ve yetkilidir.

Su Hizmetlerinde Yerel Durum

İçme ve sulama suyu konusunda, ulusal düzeyde örgütlenmiş tek kuruluş DSİ Genel Müdürlüğüdür. Su ve kanalizasyon hizmetlerini üstlenmiş yerel örgütler ise belediyeler, köyler ile su ve kanalizasyon idareleridir. Sulama suyu hizmetleri ile ilgili olarak bu sayılan kurumların yanı sıra birlikler ile kooperatiflerdir.

Büyükşehir Belediyeleri

1984 yılında kurulan büyükşehir belediyeleri ile birlikte belediye hizmetleri çeşitlenmiştir. 1981 yılında İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi (İSKİ) kurularak İstanbul için yapılmış, ancak düzenlemenin büyükşehir belediyesi unvanı kazanan tüm belediyelerde uygulanması öngörülmüştür. İSKİ Modeli, büyükşehirlerde su ve kanalizasyon hizmetlerinin görülme biçimidir.

06.12.2012 tarih ve 28489 Resmi Gazetede yayımlanan 6360 sayılı "On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile büyükşehir olan illerde su hizmetleri büyükşehir belediyelerine verilmiştir. Bu hizmetler İSKİ modeli ile yerine getirilmektedir.

Belediyeler

1926 yılında yürürlüğe giren 811 sayılı Sular Hakkında Kanun'a göre, belediye tüzel kişiliği bulunan yerlerde kamunun gereksinimini karşılamaya yönelik suların sağlanması ve yönetimi belediyelerin görevidir.

Suların tesis, idame ve isale masrafları belediyeler tarafından karşılanır. Belde halkının kullanımına özgü suların kaynakları belediye sınırı dışında bulunsa bile su yolları ile kaynakların bakımı, onarımı, temizlenmesi, suyun sağlık şartlarına uygun bir halde bulundurulması belediyelere aittir. 6360 sayılı kanun ile büyükşehir belediyesi sınırlarında bulunan belediyelerin bu görevleri büyükşehir belediyelerine verilmiştir.

İl Özel İdareleri

Sağlıktan tarıma, sanayiden ticarete olmak üzere su ile ilgili, il sınırları içinde kalmak koşuluyla, İmar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma, kültür, turizm, gençlik ve spor; orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma, park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetleri belediye sınırları dışında, yapmakla görevli ve yetkilidir. İl özel idareleri büyükşehir olan illerde 6360 sayılı Kanun ile kaldırılmıştır.

Köyler: 1924 tarih ve 442 sayılı Köy Kanunu köylülere ve köy tüzel kişiliğine suyun korunması su ile ilgili değişik konularda görevler vermektedir. Köy kanunu köy sularının korunmasında köylüleri sorumlu tutmaktadır. İlerleyen yıllarda çıkarılan değişik kanunlarla köylere su sağlanması ve alt yapı işlerinin yürütülmesi konusunda merkezi kurumlara görev verilmiştir.

Sulama Birlikleri

DSİ tarafından yapılan sulama sistemlerinin işletilmesine, bakılmasına ve gerektiğinde de onarılmasına yönelik iş ve işlemlerin, sistemlerden yararlananlar tarafından yapılmasını sağlamak amacıyla sulama birlikleri kurdurulmuştur. Sulama birlikleri oluşturulan yönetimlere devredildikten sonra sistemdeki sorunlar nedeniyle yeniden DSİ kontrolüne geçmiştir.

Sulama Kooperatifleri

Kooperatifler ise sulama birliklerinin benzer işlerini yapmak için oluşturulan örgütlenmelerdir. Ülkemizde tüm Kooperatiflerin yaşadığı genel sorunlar bu alanda da etkisini göstermektedir. Kısaca Sulama kooperatifleri güçlü bir yapıya sahip değillerdir.

167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanun

Yeraltı suları ile ilgili tüm yetkiler ve sorumluluk, 167 sayılı kanunla DSİ Genel Müdürlüğü'ne verilmiştir. Ancak, DSİ'nin bu konudaki yetkilerini değişik nedenlerden dolayı kullanamadığını belirtmek gerekir.

Mevzuat tartışmaları,

Ülkemizde uzun zamandır su ile ilgili yaşanan sorunlar nedeniyle su mevzuatı tartışılmaktadır. Su ile ilgili çalışma yapan bilgi ve tecrübe sahibi kurumlar kapatılıp yerine yeni kurumlar açıldığında öncelikle mevzuat içerisinde yeni su kanunu gündeme getirilmektedir. Ulusal mevzuatımızda, 8 kanunun başlığında, 69 kanun içeriğinde, 17 yönetmelik başlığında, 206 yönetmelik içeriğinde, 5 tebliğ başlığında ve 84 tebliğ içeriğinde suya atıf yapılmaktadır.

Bu konuya yaşanan/yaşatılan sorunların geneli üzerinden bakıldığında, sorunun mevzuattaki herhangi bir eksiklikten kaynaklandığını gösteren bulgu yoktur. Bu durum su mevzuatında bir karışıklık olduğunu değil her kurumun kendi görev alanı ile ilgili bir düzenlemenin bulunduğunu göstermektedir.

10 Aralık 2019 tarih ve 30974 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Su Tahsisleri Hakkında Yönetmelik su tahsisleri ile ilgili durumu düzenlemektedir. Bu yönetmelik üst mevzuata uygun olduğu için uygulanmasında sorunlar yaşanmamaktadır.

Su, kaynakların kirliliğe karşı korunması, havzaların korunması, su potansiyeline göre tahsis yapılması konularında çok önemlidir.

Sorunların çözümünün bugünkü kurumsal yapılar ve mevzuat ile çözülüp çözülemeyeceği sorusunu sormak ve yanıtını aramak gerekiyor. Bu soruya karşılık mevcut mevzuatın bu soruların tümünü çözmeye yeterli olduğu bilinmektedir.

Sonuç yerine; mevcut sorunları bilimsel ve teknik kriterlere göre çözmediğimiz sürece su kaynaklarının

uluslararası şirketlerin eline geçmesine yardımcı olunacaktır. Su yoksunu olmadığımız ülkemizde, su yoksulu olabiliriz. Bazı bölgelerde su yoksulluğuna bağlı sorunların her geçen gün artığına ilişkin örnekleri görmekteyiz.

<https://www.dsi.gov.tr/Sayfa/Detay/692>

(<https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/nafia-vekaleti-bayindirlik-bakanligi/>)

11.Hidroloji Kongresi Su Kanunu ve İhtiyaçlar

Sevgili Okurlarımız ve Meslektaşlarımız;

Meteoroloji Mühendisleri Odası aylık İKLİM E-Bültende yayınlanmasını istediğiniz Makale ve Teknik yazılarınız (tablo, şekiller, kaynakça dahil) en fazla 7 sayfa olmalıdır. Yayınlanmasını istediğiniz makaleleri Meteoroloji Mühendisleri Odasına ait bilgi@meteoroloji.org.tr, dergi@meteoroloji.org.tr elektronik posta adresine en geç her ayın 15'ine kadar göndermenizi rica ederiz.

www.meteoroloji.org.tr

CUMHURİYET DÖNEMİ ÇEVRE BİRİMLERİ

NAMIK CEYHAN

Meteoroloji Mühendisi
Tarım ve Orman Komisyonu
Başkanı

Türkiye Cumhuriyeti'nin ikinci yüzyılında, cumhuriyetimizin siyasi tarihi ile buna bağlı yaşanan sosyal ve ekonomik gelişmeler ortamlarda ele alınmakta, incelenmekte ve değerlendirilmektedir. Bu süreç içerisinde öne çıkan **çevre kavramı**, **geçen yüzyılın son çeyreğinde dünya gündemine geldiğinden itibaren ülkemizde de geçen elli yıldır konuşulmaya başladı.**

Çok partili dönemle birlikte 1960'lı yıllar, planlı ekonomi ve kalkınma arayışlarının başladığı, Devlet Planlama Teşkilatı'nın kurulduğu yıllardır. 1961 Anayasası'nın kabulü, ardından 1962 yılını kapsayan bir "geçiş programı" sonrasında DPT'nin istikrarlı büyüme ve kalkınma sağlanması amacıyla hazırladığı ve 15 yıllık bir geleceği göz önüne alan ilk "Beş Yıllık Kalkınma Planlarında" çevre sorunlarına ve çözümüne yönelik politikalara rastlamak mümkün değildir.

Dünyanın gündemine Birleşmiş Milletler nezdinde ilk kez gelen ve ilk ciddi adımların atıldığı 1972 yılı Haziran ayının ilk haftasında İsveç'in Stockholm kentinde yapılan Birleşmiş Milletler Çevre Konferansı'nda alınan bir kararlar ülkelere yeni bir pencere açmıştır. Nitekim her yıl 5 Haziran günü Dünya Çevre Günü olarak kutlanmaktadır. Çevre zirvesinin ülkemizdeki yansımaları "**Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı**" (1973-1977) ile **belirginleşmiştir.** Plan, önceki iki plandan farklı olarak "Çevre Sorunları" başlıklı bir bölüm içermektedir. Planda, kentleşme ve sanayileşmenin getirdiği hava ve su kirliliğine vurgu yapılmıştır.

Takip eden yıllarda 1979 - 1983 yıllarını kapsayan "Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı" da ise, çevre sorunlarına hem toplumdaki gelişmeler, hem de temel politikalar bölümünde yer verilmiştir. Türkiye'nin Kalkınma Planlarında çevre politikaları incelendiğinde, ilk başlarda var olan kirliliği giderici amaçlara dayalı politikalar dikkati çekmektedir. Daha sonraları ise önleyici politikalar uygulandığı ve çevrenin ekonomi ile bütünleşmesine öncelik veren sürdürülebilir kalkınma anlayışına uygun politikaların benimsendiği görülmektedir. Uygulama kısmı çok istenen düzeyde olmasa da çevre konusunun devlet politikası olarak ele alınması önemlidir.

1983'de yapılan yeni T.C. Anayasasının 56. Maddesi hem devlete hem de vatandaşlara sorumluluklar getirmektedir. "Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek devletin ve vatandaşların ödevidir". İfadesiyle devlet vatandaş işbirliği içinde çevreye özen gösterme, kirliliği kaynağında önleme ve çevresel kaynakları temkinli ve rasyonel kullanma bir gereklilik olmaktadır. Aynı yıl 2872 sayılı Çevre Kanunu ve takip eden yönetmelik yönerge vb. mevzuat yayımlanmıştır. Türkiye'de çevre korumaya ilişkin görevler yetmişli yıllarda çeşitli bakanlıklar ve kuruluşlar aracılığı ile yürütülmüş, tüm bu kurumlar arasında eşgüdüm sağlamak amacıyla 1978 yılından itibaren "Başbakanlık Çevre Örgütü" ve daha sonra Çevreden sorumlu Devlet Bakanlığı'na bağlı "Çevre Müsteşarlığı" düzeyinde sürdürülmüştür. Konuyla ilgili mevzuat düzenlemesi olan 2872 sayılı Çevre Kanunu 1983 yılında çıkarılmıştır. Çevreden sorumlu Devlet Bakanlığı 2872 sayılı Çevre Kanunu ile ülke genelinde çevre kaynaklarının korunması, geliştirilmesi, ortaya çıkan veya çıkacak kirliliğe karşı gerekli önlemlerin alınması konusunda sorumlu tutulmuş, bunun için 1984 de Çevre Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Türkiye'nin doğal güzellikleri ve hassas koruma alanlarının yönetimine dair 383 sayılı KHK ile 1989 da Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı kurulmuş, Özel Çevre Koruma Bölgeleri ilan edilmiş; aynı yıldan itibaren çevre iş ve işlemleri bu sefer tekrar Devlet bakanlığına bağlı Çevre Müsteşarlığı tarafından yürütülmeye başlamıştır. Günümüzde Özel Çevre Koruma Bölgelerinin kontrolü ve yönetimi Tabiat Varlıkları Koruma Genel Müdürlüğü tarafından sürdürülmektedir.

Çevre alanında daha etkili bir kurumsal yapı oluşturmak amacıyla nihayet 21 Ağustos 1991 tarih ve 20967 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 443 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile müstakil bir Çevre Bakanlığı kuruldu. Kuruldu diyorum çünkü bakanlığın kuruluşundan itibaren emekli oluncaya kadar (2015) hem resmi hem de gönüllü bir çevreci olarak görev yaptığımdan tüm gelişmelere yakından şahit oldum. O dönemde Bakanlığın Taşra Teşkilatı olarak sadece 32 ilde il müdürlüğü kurulabilmiş, tüm illerde teşkilatlanmasını ancak 2001 yılında tamamlayabilmiştir. İllerde Çevre İl Müdürünün sekreterliğini yaptığı Mahalli Çevre Kurulları Valilerin başkanlığında çok önemli görevler üslenmiş, şehirlerin çevresel geleceğine yönelik kararlar bu kurullarda alınmıştır. Ancak Mahalli Çevre Kurullarının yetki ve sorumlulukları doksanlı yıllara göre giderek azalmıştır. Özellikle Büyükşehir yasası ile birlikte pek çok konu belediyelerin uhdesine devredilmiştir.

T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı
AK Parti Hükümetleriyle birlikte 01.05.2003 tarihinde kabul edilen 4856 sayılı yasa ile Çevre ve Orman Bakanlığı birleştirilerek Çevre ve Orman Bakanlığı kuruldu. Çevre ve Orman Bakanlığı'nın görevleri arasında 2872 Sayılı Çevre Kanunu, 6831 sayılı Orman Kanunu ve 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu başta olmak üzere çevre ve ormanla ilgili mevzuatla birlikte kırsal alanların korunması, bu alanlardan en iyi şekilde yararlanılması, orman alanlarının ve orman köylüsünün kalkındırılması da yer almaktadır. Bakanlık ayrıca her türlü kirlenmeye karşı önlem almak, kirlilik ile ilgili tespit ve ölçümleri yapmak, sürdürülebilir kalkınma ilkesi çerçevesinde çevresel politikalar belirlemek, ulusal orman varlığını geliştirip, korumak gibi önemli görevlerde üslenmiştir.

Aslında Çevre ve Orman konusu birbirlerini tamamlayan unsurları olduğu için iki bakanlığın birleşmesi çok göze batmadığı gibi bu alandaki çalışma gücünü ve etkisini kuvvetlendirdi. Her ikisi de korumacı bakanlık olduğu için çevre koruma hep ön planda oldu. 2011 Yılına gelindiğinde Çevre ve Orman Bakanlığı mülga oldu. 644 ve 645 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile **Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Çevre Bakanlığı birimleri birleştirildi**, Orman tekrar ayrıldı ve su birimleriyle birleştirildi. Bu suretle **Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Orman ve Su İşleri Bakanlığı** adı altında iki ayrı bakanlık oluşturuldu.

Bu birleşmede Bayındırlık Bakanlığı yatırımcı bakanlık, Çevre Bakanlığı ise korumacı bir bakanlık olduğu için bu birleşmede sayıca sayıları daha fazla olan bayındırlık tarafı daha etkili ve yönetime hâkim olarak etkili oldu. Yani çevre önceden yatırımların önünde bir engel olarak görülüyorken bu birleşme ile kontrol altına alındı ve ilgili bakan da inşaat kökenli (Sayın Murat KURUM) olduğu için çevre birimleri adeta öksüz kaldı. Yeni Cumhurbaşkanlığı sistemiyle birlikte 2018 yılında bakanlığa milli emlak birimleri de eklenince oldukça hantal bir yapı oluştu.

TBBM kabul 2020 yılında kabul edilen 7261 sayılı kanunla kurulan Çevre Ajansının bakanlığa bağlanması; İklim krizinin dünya üzerinde etkili olmaya başlaması ile birlikte bu gelişmelere duyarsız kalamayan hükümet Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde İklim değişikliği Başkanlığı birimi kurdu ve bakanlığın adını da Çevre Şehircilik ve İklim değişikliği Bakanlığı olarak değiştirdi (2021).

Sıfır Atık, geri dönüşüm, çevre ajansı, İklim değişikliği gibi toplumun duyarlılıklarına dokunan konuların öne çıkmasıyla birlikte Çevre Bakanlığı gücünü göstermeye başladı. Nitekim çevre ile ilgili konular medyada anlatılırken ya da haberlerde bahsederken ilgili bakandan Çevre Bakanı diye söz edilmeye

başlandı. Hâlbuki unutmamak gerekir ki Türkiye’de Çevre Bakanlığı ve Çevre Bakanı bulunmamaktadır. İlgili bakanlık Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı’dır. Sayın Mehmet ÖZHASEKİ, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanıdır. Kendisi hukukçu olup belediye başkanlığı yapmıştır. Bu arada Cumhuriyet döneminde Çevre koruma ile ilgili diğer kurum ve kuruluşlara bakacak olursak, Çevre Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı ve Çevre Şehircilik ve İklim değişikliği Bakanlığı dışında Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, İç İşleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nın da kuruluş ve görevleri arasında çevreyi ilgilendiren konular vardır.

Memleketimizin insan sağlığı, tabiatı, havası, suyu, toprağı, ağacı, bitkisi ve hayvanı kısacası çevre koruma ile ilgili konularda doğrudan ya da dolaylı görevler devletin değişik kurum ve kuruluşlar tarafından üstlenilmiştir. Herkes kendini yetkili görmekte ancak sorumluluk almada çekinmektedir. Bu arada sadece çevre ile ilgili tüm birimlerin bir araya toplandığı müstakil bir ÇEVRE BAKANLIĞI ihtiyacı açıkça ortaya çıkmaktadır.

Öte yandan adında çevre kelimesi geçen çevre korumayı amaç edinen yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası yüzlerce Sivil Toplum Örgütleri kuruldu. Bazıları gerçekten çevre alanında çalışıyor bazıları da çevre kelimesinin tanınırlığından yararlanıyor. Velhasıl Cumhuriyet döneminin son çeyreğinde dünya gündemiyle birlikte ülkemizin de gündemine giren çevre konusu binlerce insan için iş kapısı aş kapısı olmaya devam ediyor. Ancak bir taraftan da Çevre sorunları devam ediyor.

Hepimizin ortak geleceği olan çevre ile ilgili halen yürürlükte olan pek çok kanun tüzük yönetmelik, tebliğ genelge adı altında yüzlerce mevzuat bulunmaktadır. Her ne kadar çok fazla değişikliklere uğrasa da bu mevzuatlar pek çok gelişmiş ülkelerdekiler düzeyindedir. Hemen hepsi Avrupa Birliği müktesebatı ile uyumludur. Bu arada AB uyum süreci devam ediyor. Günümüzde Çevre projeleri rağbet görüyor. Kalkınma ajansları ve Ulusal Ajans başta olmak üzere çevre konusu olunca projeler destek buluyor. Çevre ile ilgili yapılan ulusal ve uluslararası projelerin sayısı ise binlerin üzerinde diye tahmin ediyorum. Stratejik plan ve ulusal eylem planlarında çevre konusu ele alınıyor.

SONUÇ: İlk olarak Birleşmiş Milletler Çevre Konferanslarında küresel düzeyde ele alınan ‘sürdürülebilir kalkınma ile birlikte sürdürülebilir çevre’ anlayışının, Türkiye’nin çevre politikaları içerisinde yer alması önemlidir. Türkiye seçilmiş Avrupa Birliği üyesi ülkelerle, özellikle de gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında özellikle ulusal hasıladan çevresel harcamalara aktarılan pay seçilen Avrupa Birliği ülkelerinin oldukça altındadır. Buna rağmen uluslararası düzeyde yapılan tüm antlaşmalara imza atılması, taraf olunması sevindiricidir. Türkiye’nin Çevre politikaları ve çevre birimleri son 50 yılda çeşitli değişikliklere uğradı ve hala değişim ve arayış içindedir. Yeni Cumhurbaşkanlığı sistemiyle birlikte tüm yetkiler tek bir çatı altında toplansa da bakanlıklar ve bünyesindeki birimlerde mutlaka çevre ile ilgili bir konu bulunmaktadır. Yerel yönetimlerde de bunun yansımaları görülmektedir. Aslında çevre siyaset üstü bir kavram olarak ele alınmalı ve siyasete alete edilmemelidir. Unutmamalıdır ki temiz hava, temiz su, verimli topraklar, sağlıklı gıdalar herkese lazım. Yaratılan her canlının sağlıklı ve temiz bir çevrede yaşamak hakkı vardır. Bunları korumak ve yaşatmak hepimizin hem yasal hem de insanlık görevidir.

Kalın sağlıklıyla.

Sevgili Okurlarımız ve Meslektaşlarımız;

*Meteoroloji Mühendisleri Odası aylık İKLİM E-Bültende yayınlanmasını istediğiniz Makale ve Teknik yazılarınız (tablo, şekiller, kaynakça dahil) **en fazla 7 sayfa olmalıdır.** Yayınlanmasını istediğiniz makaleleri Meteoroloji Mühendisleri Odasına ait bilgi@meteoroloji.org.tr, dergi@meteoroloji.org.tr elektronik posta adresine en geç her ayın 15’ine kadar göndermenizi rica ederiz.*

www.meteoroloji.org.tr

GÖKHAN ABUR ABİMİZ: BENİM YOLUM!..

PROF.DR. MİKDAT KADIOĞLU

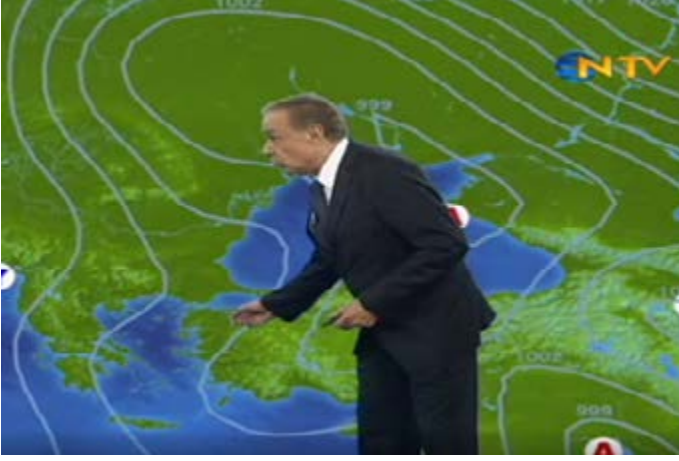
İTÜ Meteoroloji Mühendisliği
Bölüm Başkanı

16 Eylül 2023 gece yarısı 01:44'de Japonya'da yaşayan kızım Nagihan orada sabah kahvaltısını yaparken "Müziyen ve meteoroloji editörü Gökhan Abur hayatını kaybetti" aldı bir haber kupürünü "Başın sağ olsun baba arkadaşın vefat etmiş." (şeklinde attığı mesajı okuyunca şok oldum. Ancak bir ay önce kendisini "nasılsın?" demek için arayabilmişim...

Whatsapp'a bu mesaj düşünce uyumuyordum. Merhum Üsteğmen Haluk Üstügen'nin 1'inci Kamando Taburu 1974 KIBRIS Beşparmak Dağlarında Yarma Harekâtı kitabında Doğruyol Mevkii'nin ele geçirilmesi kısmını okuyor, savaş psikozuna girmiş bir telaşla haritalarda yerlerin adı ve konumları inceliyordum... Bu yaz Kıbrıs Barış Harekâtına merak sarmış tüm belgesel ve kitapları okumaya dalmıştım. Kendimce bir şeyler öğreniyor, kafamı boşaltıyordum...

Müziğin Gökhanı, NTV ve Açık Radyonun Gökhan Aburu, İTÜ geleneğine göre bizim Gökhan Abur Abimiz 80 yaşında vefat etmişti ama görünüşü ve enerjisi ile hala bizden çok gençti. Onda hayran olduğum bitmek bilmeyen bir enerji ve iş disiplini vardı. Sanatçı, demokrat kişiliği yanında bir gemi armatörü ile balıkçı biri arasında hiçbir ayırım yapmayan alçakgönüllü bir kişiliği vardı. Denizcilere meteoroloji dersi vermesinden midir nedir bilemiyorum her şeyi çizerek anlatır, NTV'de hava tahmin raporunu sunarken de önce bir kâğıt üzerine cepheleri, jetleri, vb. çizerek birlikte analizi ederdi. Bu benim Hava Analizi ve

Tahmini dersinde öğrencilerime “kompozit chart” diyerek öğretip sınavlarda inatla sorduğum bir teknikti. Öğrencilere NTV’ye staja gidince “bakın Gökhan Abiniz de hep böyle yapıyor” derdim.

Tarih ezberleme alışkanlığım yoktur. Bu yüzden uzun yıllar önce dediğim yıllarda kendi kendimize uydurduğumuz “Meteoroloji Mühendisliği Marmara Bölge Temsilcisi” unvanı ile TMMOB’da yer alıp Meteoroloji Mühendislerine üvey evlat muamelesi yapan zamanın Meteoroloji Genel Müdürlüğüne karşı medyada savaş açmışım. Taksim’de yol açma yıkımlarından kendini kurtarmış bir binada kardeş oda olan Metalürji Mühendisleri Odasının ofisinde genellikle işsiz olan meteoroloji mühendisleri ile toplantılar düzenliyordum. Bir gün Gökhan Abimiz de geldi. İki çocuğu Avusturya Lisesinde okuyor, zamanın Kandilli Müdürü merhum Işıkkara Hocanın da yardımcısı olarak aynı lojmanda altlı üstü oturuyorlardı. Sanırım bir kedi yüzünden araları bozulmuştu, emekli olmak ve bir şeyler yapmak istiyordu. Gökhan Abi karıncayı bile incitecek bir adam değildi.

O zamanlar “TV’lerde Hava Durumu nasıl olmalı” diye bir bol görselli, büyük bir dosya hazırlamış, bütün gazetecilerin maillerine göndermişim. Bu dosya Murat Bardakçının bilgisayarını çökerttiği için ondan da epey fırça yemişim. Bu dosya yüzünden İTÜ’de Astroloji yani “yıldız falcılığı” seminerini iptal ettirdiğim birinden de zılgıt yedim... Neyse sadece NTV’den sanırım Cem Bey beni çağırarak Meteoroloji Birimi kurmak istediklerini söyleyip beni Namık Kasapbaşıoğlu’na yönlendirmişti. Neyse Meteoroloji Birimini yeni mezun öğrencilerim Meteoroloji Mühendisi Dilek Çalışkan ve Çağla Balcı ile kurduk. Haritalardaki yeşil renkli deniz hakkında

TV’nin Görsellerden sorumlusu arkadaşla filan da epey kavga ettik. Arkadaşlar tahminleri sisteme giriyor, bir kısa bir uzun metinler hazırlayıp nöbetçi spikerlere okuması için veriyordu. Bir gün Cem Bey, CNNTÜRK’de Bünyamin Sürmeli adlı birinin hava durumunu harita üzerinde çıkıp anlattığını bunun arka planda hava durumu bilgilerini okumaktan daha çok ilgi çektiğini söyledi. Benden danışmanlıktan sunuculuğa geçmemi istiyordu. Bir Trabzonlu olarak ben daha c, p, d gibi çift harfleri söylerken ayırt edemiyordum! Rezil olacaktım.

İTÜ Meteoroloji Mühendisliği Bölümünde Bölüm Başkanı yardımcısı olduğumu ve beş ders verdiğim için vaktimin olmadığı söyledim. Bana “birini bul o zaman” deyince de hemen Gökhan Abi aklıma geldi. Denizcilere ders veren, mikrofonu alışık, karizmatik bir abimiz. Cem Beyin yanında hemen Gökhan Abiyi arayarak “bu telefonun onun hayatını değiştireceğini” söylediğimi unutmadım. Randevulaşıp deneme çekiminden sonra Gökhan Abi TV’de hava durumu sunmaya, radyoya vb. her yere koşturmaya başladı. Hem de ne sunuş! Müzisyen edasıyla şiir gibi konuşuyor ayrıca vücut dilini de kullanıyordu. “Abi animizim yapıyorsun yüksek basınç merkezi Türkiye’ye girmeye (inat etmiş bir insan gibi) çalışıyor denir mi hiç ya” diye takılıyordum. Bir de sert bir tonla mı nedendir “yağacak” deme millet emrediyor diye yorumluyor bunları diyordum. Kahkahayı basıyordu. Küsmeye ve darılmaya olmuyor ona işi ayarladığım için güya yılda bir gömlek haracımı da alıyordum! Yıllar geçti ben kilo aldım artık verdiği gömlekler uymamaya başlayınca artık NTV’ye program konuğu olarak yanına gidince çay içip sohbet edebiliyorduk.

Sonları benim yaklaşık 15 sene her cuma günü yaptığım Havadan Sudan’a benzer bir programla Açık Radyo’da Açık Deniz programına katkıda bulunmaya başladı. Denizcilik Meteoroloji konusunda iyicene de uzmanlaşmış NTV’de de denizcilere de özel denizci jargonu ile bilgi de veriyordu. Arada bir Okyanuslardaki yat yarışmalarına da bakıyor oradaki tanıdık bildiklere havalı taktikler veriyordu. İTÜ Meteoroloji Lisesi Denizcilik öğrencilerine Deniz Meteoroloji kitabı yazarken Gökhan Abi’den çok yararlandım. Masum, sessiz sakin duran boyun (col) noktalarının ve ikincil alçak merkezlerinin nasıl denizcilerin korkulu rüyası olduğunu ondan öğrenmişim.

Bir ara rahmetliyi NTV ekranlarında göremez olunca Sevgili öğrencim Dilek Hanımı arayıp rahatsız olduğunu ve tedavi gördüğünü öğrendim. Ondan sonra ne zaman arasam "hastanedeyim Mikdatcığım" derdi. Tekrar yüz yüze görüşmek, bir çayını içip kahkahasını duymak bir daha nasip olmadı. İTÜ Meteoroloji Mühendisliği Bölümünden Yüksek

Mühendis olarak mezun olmuş, bölümde asistan olmayı kabul etmeyip Kandilli Rasathanesinde uzun yıllar mühendis olarak çalışmış bir İstanbul Efendisini kaybettik...

"Latife olarak bazen İTÜ'den mühendis çıkar" deriz ama Rahmetli İTÜ'den mezun olmuş nadir mühendis sanatçılardan ve çok yönlü biriydi. Gençliğinde birçok şarkı yarışmasından başarılı bir şekilde çıkmış, birçok söz yazarı ona güvenerek şarkılarını ilk defa okuması için vermişti. O yoğun iş temposunda ve ilerlemiş yaşına rağmen hala arada bir sahne de alıyor, ülkenin her yanına da gidiyordu. Bana da "eşinle gel bir gün konuğum ol" çok dedi ama işkolik biri olarak hiç fırsat bulamadım. Özetle müzikte sadece adını kullandığı için Gökhan'ın My way adlı şarkısı (dinlemek için [tıklayınız](#)) onun özgün, şahsına münhasır biri olduğunu özetler... Allah gani gani rahmet eylesin! Kederli ailesine ve sevenlerine sabırlar ihsan eylesin... Amin!

Sevgili Okurlarımız ve Meslektaşlarımız;

*Meteoroloji Mühendisleri Odası aylık İKLİM E-Bültende yayınlanmasını istediğiniz Makale ve Teknik yazılarınız (tablo, şekiller, kaynakça dahil) **en fazla 7 sayfa** olmalıdır. Yayınlanmasını istediğiniz makaleleri Meteoroloji Mühendisleri Odasına ait bilgi@meteoroloji.org.tr, dergi@meteoroloji.org.tr elektronik posta adresine en geç her ayın 15'ine kadar göndermenizi rica ederiz.*

www.meteoroloji.org.tr

Uğur DÜNDAR

İSTANBUL'DA SEL FELAKETLERİNİN NEDENİ RANT ÇETELERİDİR!

Aylardır beklenen yağmur, iklim değişikliğinin de etkisiyle- İstanbul'a sel felaketiyle birlikte geldi. Sele kapılan 2 yurttaşımız hayatını kaybetti, 20 kadar kişi de yaralandı. Özellikle kentin Avrupa yakasında su baskınına uğrayan işyerleri ve konutlardaki zarar, yüzlerce milyon lirayı buldu. Aylardır beklenen yağmur, iklim değişikliğinin de etkisiyle İstanbul'a sel felaketiyle birlikte geldi. Sele kapılan 2 yurttaşımız hayatını kaybetti, 20 kadar kişi de yaralandı. Özellikle kentin Avrupa yakasında su baskınına uğrayan işyerleri ve konutlardaki zarar,

yüzlerce milyon lirayı buldu.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, yaklaşık 2 saat içinde metrekareye ortalama 130 kilo yağmur düştüğünü, ıslah edilen Ayamama Deresi'nin kabarma olmasına karşın, bu yoğun su miktarını kaldırdığını belirtti. Ayamama deresinin taşmaması önemli. Hatırlayacağınız gibi 9 Eylül 2009'da bu derenin taşması sele neden olmuş Halkalı semtiyle Basın Ekspres Yolu sular altında kalmıştı. İstanbul'un göbeği sayılan can pazarında yüzlerce kişi ölüm kalım mücadelesi vermiş, aynı gün tüm Marmara'yı etkisi altına alan yağışlarda 31 vatandaşımız hayatını kaybederken, 9 yurttaşımız da kaybolmuştu. Maddi zararın boyutunda 70 milyon dolara yaklaşmıştı. İstanbul'da ki sel felaketlerinin ardındaki gerçek neden, rant amacıyla sürdürülen vahşi arazi ve yapı yağmacılığıdır. Tamam, iklim değişikliğinin de etkisi var ama asıl neden betonlaşmadır.

Yazının devamı için

Sözcü

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

KARİYER

Hazırlayan
Ercüment AVŞAR

E-Bültenimizin bu kısmında yurtiçi ve yurtdışı kuruluşlarının ve üniversitelerin lisansüstü programları, staj programları ve çeşitli iş ilanları yayınlanacaktır.

Meteoroloji Mühendisliği Bölümü öğrencilerimiz ve mezunlarımızı özellikle uluslararası kuruluşlarda çalışmalarına ve lisansüstü programları katılmalarına teşvik etmek amacıyla, hem bölüm hocalarımız hem de bu kurumlarda daha önce çalışmış meslektaşlarımız her zaman öğrencilerimizin ve mezunlarımızın yanında olacaktır. Bu amaçla e-bültenimizin bu kısmını Kariyer Bölümü olarak ayırmış bulunmaktayız.

- Staj programları
- Yurtiçi özel sektör ve kamu sektörü iş ilanları
- Uluslararası bilimsel organizasyonların iş ilanları,
- Yurtdışı üniversitelerin lisansüstü programları,
- Yurtdışı üniversiteler öğretim üyesi ve öğretim görevlisi kadro ilanları

Yurtdışı üniversiteler öğretim üyesi ve öğretim görevlisi kadro ilanları, Duyuruları bu kısımda yapılacaktır. Bu duyuruların bazıları aşağıdaki gibi olacaktır.

Meteoroloji Mühendisleri Mezunlarımızın Dikkatine!

Sizler için derlediğimiz uluslararası iş ilanlarını dikkatinize sunuyoruz. WMO, EUMETSAT ve ECMWF'ye ait güncel iş ilanları ile ilgili olarak, başvuru süreci gibi detaylar hakkında daha fazla bilgi almak için lütfen aşağıdaki e-posta adresinden iletişime geçiniz. bilgi@meteoroloji.org.tr

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ-ATMOSFER BİLİMLERİ ALANLARINDA YAYINLANAN ULUSLARARASI GÜNCEL İŞ İLANLARI

Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO) İş ve Staj İlanları

- 1- [Associate Project Officer](#)
- 2- [Programme Officer - Early Warning for All Initiative \(EW4All\)](#)
- 3- [Science and Innovation Department](#)

Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilatı- EUMETSAT İş İlanları

- 1- [VN 23/34 Remote Sensing Scientist – Optical Imagery](#)
- 2- [VN 23/31 Ground Segment System Engineer](#)
- 3- [VN 23/27 Copernicus Data Processing Systems Engineer](#)
- 4- [VN 23/26 Remote Sensing Scientist – Optical Instrument Performance](#)
- 5- [VN 23/25 Research Fellowship at ECMWF](#)
- 6- [VN 23/19 Junior Data Processing Engineer \(ECEP\)](#)
- 7- [VN 23/09 Network Services Engineer](#)

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

MESLEKİ RAPORLAR

- 1- [Türkiye’de İklim Değişikliği ve Tarımda Sürdürülebilirlik](#)
- 2- [İklim Değişikliğiyle Mücadele Sonuç Bildirgesi](#)
- 3- [Belediye Başkanları Küresel Sözleşmesi Ortak Raporlama Çerçevesi](#)
- 4- [Enerji Verimliliği Bilinç Endeksi Kantitatif Araştırma Raporu 2020](#)
- 5- [“İklim dedektifleri 30 yıllık sıcaklık ölçümünü ortaya çıkardı”](#)
- 6- [Kentsel Su Yönetiminiz Durumu](#)
- 7- [“6. Türkiye Çevre Durum Raporu”](#)
- 8- [“Çevresel Göstergeler Kitapçığı Yayınlandı”](#)
- 9- [Yağmursuyu Hasadı](#)
- 10- [Kar Yüğü Hesabı](#)
- 11- [Türkiye’nin Yeşil Kalkınma Devrimi Kitabı](#)
- 12- [Hava Kirliliği ve Sağlık Etkileri – Kara Raporu 2020 – Temiz Hava Hakkı Platformu](#)
- 13- [Dünya Afet Raporu 2020](#)
- 14- [İklim Değişikliği ve Tarım Değerlendirme Raporu](#)
- 15- [Bölgesel İklim Değişikliği Eylem Planları](#)
- 16- [Türkiye’nin İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı](#)
- 17- [Glasgow İklim Paktı](#)
- 18- [Tema Vakfı İklim Eylem Planı](#)
- 19- [İstanbul İçmesuyu ve Kanalizasyon Master Planı Stratejik Çevresel Değerlendirme Nihai Kapsam Raporu](#)
- 20- [WMO İklim Hizmetleri Durumu Raporunun 2022 Baskısı, Enerji üzerine](#)
- 21- [TMMOB Afet Sempozyumu Paneller Kitabı](#)
- 22- [Türkiye’de İklim Değişikliği Risk Yönetimi](#)
- 23- [2022 FAO Tarım ve Gıda İçin Dünyada Arazi ve Su Kaynakları Durumu](#)
- 24- [Geçmişten Günümüze Dünya Meteoroloji Günleri, Temaları ve İlgili Raporları](#)
- 25- [2022 Dünya Ekonomik Formu Raporu](#)

www.meteoroloji.org.tr/arsiv

CUMHURİYET NEDİR? CUMHURİYETİN TARİHİ GELİŞİMİ

SELMA BALAY

Meteoroloji Mühendisi
Eğitimci

İnsanlığın var oluşundan itibaren insanlar toplu olarak yaşamış ve farklı yönetim şekillerini denemişlerdir. Medeniyet seviyesi yükseldikçe insana yakışır olan Cumhuriyet rejimi ortaya çıkmıştır. “Bütün halkın idaresi” anlamına gelen Cumhuriyet kelimesi bize Arapçadan gelmiştir. Cumhuriyette egemenlik monarşik rejimde (krallık, padişahlık, sultanlık gibi.) olduğu gibi tek bir kişiye ait değildir. Egemenlik tüm halka aittir. Halk belirli aralıklarla oy verir ve kendisini yönetecek kişileri seçer. Cumhuriyetin güzelliğini şöyle düşünün; bir sınıf başkanınız var ve hepiniz onun isteklerine göre yaşayacaksınız. Onun istediğini giyinecek, onun söylediğini yiyecek ve hiçbir eşyanız olamayacak, bütün her şey sınıf başkanın. Hiçbir söz hakkınız yok, düşüncenizin önemi de yok, ürkütücü değil mi? Bana göre; Cumhuriyet, insan onuruna en çok yakışan yönetim şeklidir.

Cumhuriyet kelimesi Arapçadan gelmiştir fakat hiçbir zaman gerçek anlamına uygun Cumhuriyet Arap topraklarda yaşanmamıştır. Eski Yunanlılarda ise Cumhuriyet halk idaresidir; fakat çok kısıtlı bir kesim tarafından kullanılmıştır. Halkın çoğunluğu yabancı idi ve köleler vardı, bu insanların hukuku da yoktu. Aynı şekilde Roma İmparatorluğunda da yaşandı. Halk ile soylular arasında fark vardı, meclisleri dahi ayrı idi.

Cumhuriyet kelimesi, I. Dünya Savaşına kadar hoş karşılanmıyordu. Bu süreçlerde krallar, padişahlar aleyhine konuşmak, Cumhuriyeti överek konuşmak toplum dışına itilmenize neden oluyordu. Cumhuriyeti yaşayan tek devlet Fransa idi. Peki bu süreçte Osmanlı İmparatorluğu nasıldı? Önce bunu hatırlayalım.

Bilindiği gibi Osmanlı İmparatorluğu padişahlıkla yönetiliyordu. 1. Dünya Savaşında da büyük kayıplar vermişti. Aslında 4 yıl süren bu savaşın kazananı yoktu. Katılan bütün devletler ağır kayıplar vermişti. Bu savaşta bizlerin en büyük kaybı eğitilmiş bireylerin ölmesi olmuştur. Birçok yüksek okul mezun vermedi (Tıbbiye, Mühendislik vb.). Ülkenin birçok yeri işgal edilmişti (Mondros Mütarekesine dayanarak). Ülke yangın yeri idi. Bütün bu karmaşa arasında birçok cephede başarı kazanan ve liderlik özelliği olan, zekâsı ile öne çıkan bir komutan vardı. Adı MUSTAFA KEMAL idi. Dağılmış, yıkılmış, işgal altındaki bu ülkeyi bir merkezde topladı ve Kurtuluş Savaşına komutanlık yaptı. Kurtuluş Savaşını yürüten Mustafa Kemal önderliğinde bir meclis kuruldu. Bu meclis en başta padişahı reddetmedi fakat ilerleyen süreçte Cumhuriyet fikri ortaya çıkmaya başladı. Çünkü Türk Millet bu süreçte yalnız bırakılmıştı. Artık kendi özgürlüğü, kaderi hakkında kararı kendisi vermek zorunda bırakılmıştı.

29 Ekim 1923'te Gazi Mustafa Kemal ve arkadaşları Cumhuriyeti ilan ettiler. Bu sistemi oturtmak yıllarca

birilerine kul olarak yaşamış insanlara karşı oldukça zor oldu. Buda Atatürk'ün uzak görüşlülüğü, birleştirici özelliği sayesinde gerçekleşmiştir. İşler bundan sonra daha zordu. Cepheye düşmanı yenmek en kolay olan idi. Daha sonraki savaşlar çok daha mücadele gerektiriyordu; uzun süren savaşlar ile perişan olan sanayi, okul, sağlık, tarım vs. bütün alanların iyileştirilmeye ihtiyacı vardı. Çok uzun yıllar cahil bırakılmış halk aç ve sefildi. İşleri çok zordu.

Büyük başarılarla imza atarak Türkiye'yi medeni ülkeler seviyesine çekmeye çalıştılar ve büyük ölçüde de başardılar. Şimdi bizlere çoğunlukla da siz çocuklara düşen özgürlüğünüze sahip çıkıp geleceğinizi korumaktır. Sizler bu vatani, özgür bir hayatı bırakmak için canlarını veren o insanlara borçlusunuz.

Ben şahsım olarak Atatürk'e saygı ve minnet duyuyorum. Çünkü Cumhuriyetten önce Türk kadınının sosyal hayattaki yerini biliyorum; nüfus sayımında dahi sayılmıyor, çalışma hayatında yer alamıyor, miras hakkı dahi sınırlı olarak veriliyordu, seçme seçilme hakkı yoktu. Şu an özgür bir Türk Kadını olarak yaşıyorum ve Cumhuriyetin bana sağladığı olanaklar sayesinde hayatı çok seviyorum. Sizlerde geçmişi okuyup Cumhuriyetin sizlere sağladığı güzellikleri öğrenebilirsiniz.

"Eğitimidir ki; bir milleti ya özgür, bağımsız, şanlı, yüksek bir topluluk halinde yaşatır ya da köleliğe ve geri kalmışlığa terk eder." MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

29 Ekim Cumhuriyet Bayramınız Kutlu Olsun!

www.meteoroloji.org.tr

Yazan

FUAT KURUMAHMUT
Meteoroloji Mühendisi

Nasılsınız? Ben çok heyecanlıyım. Burnumu hala kırmızı, hatta kıpkırmızı. Okullar açılana kadar bulutların üzerinden hiç inmedim, sadece yemek yemek için indim. Annem kızmasa bulutların üzerinde uyuyabilirdim. Ama annem kızdı.

Neler öğrendim neler? Hepsini anlatacağım. Hadi, atlayın bulutlarınıza yola çıkalım. Sadece bir yere gitmeyeceğiz, o yüzden yolumuz uzun, zaman kaybetmeyelim. Aslında anlatacaklarımızı siz de biliyorsunuzdur. Belki arada bilmediğiniz ayrıntılar da vardır. Hazır mısınız?

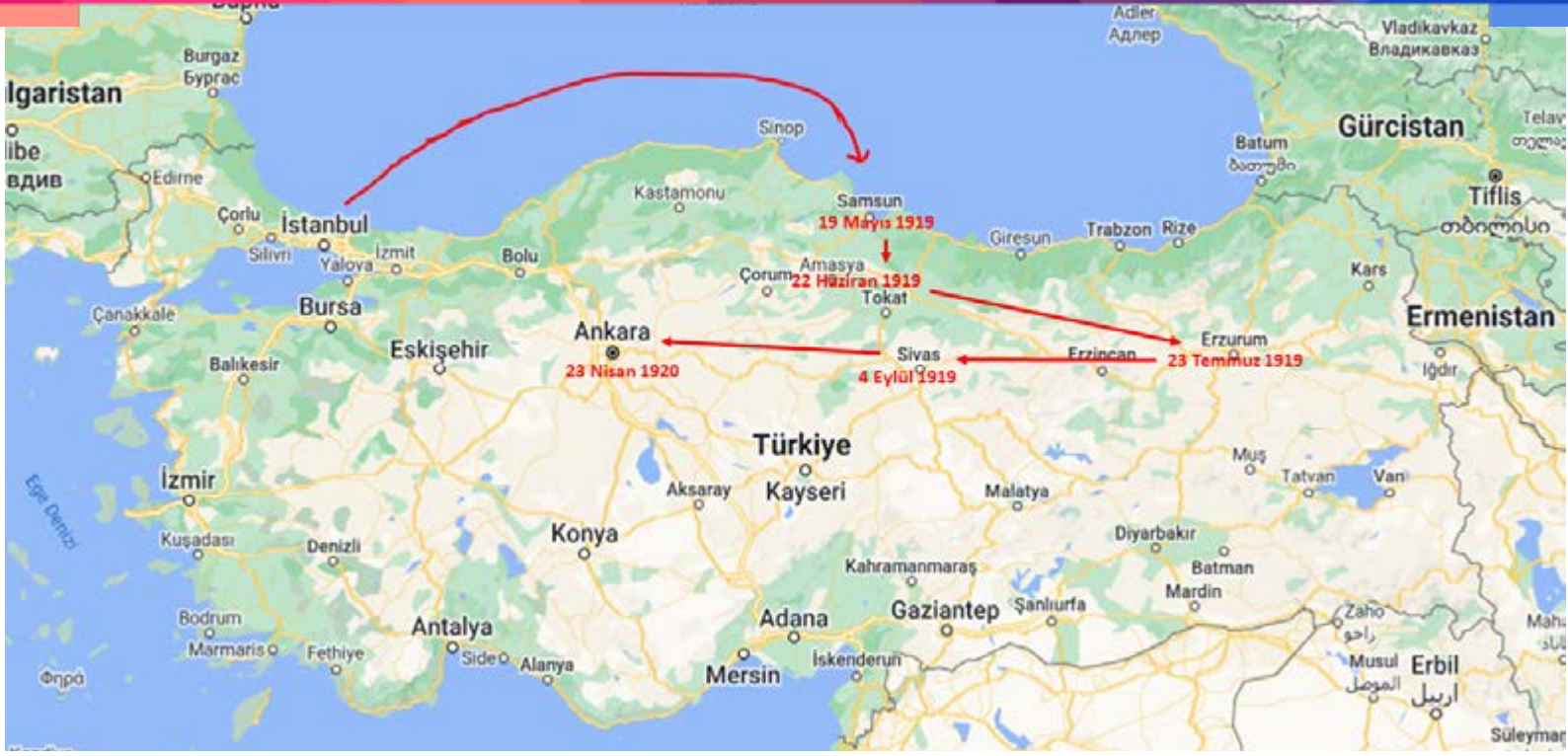
“Hadi, Samsun’a çıkıyoruz.”

hapşu !

Siz de görün. Herhalde alıştınız benim hapşırmalarım. Mevsimine göre giyinmeyi öğrenmem gerekiyor.

Biliyorsunuz, Mustafa Kemal Paşa 16 Mayıs 1919 günü Bandırma Vapuru ile İstanbul’dan Samsun’a doğru yola çıktı. Bandırma Vapuru, Karadeniz gibi hırçın dalgaları olan bir deniz için yapılmamıştı. Yine de Samsun’a varmayı başardı. Mustafa Kemal Paşa Samsun’a ayak bastığında hastaydı, ateşi vardı. Doktoru ona dinlenmesi gerektiğini söylemişti. Ama nasıl dinlensin? Düşman yurdumuzu işgal etmiş, yapılacak işler vardı. İşte Samsun’dayız. Bu sahilde 1919 yılında Mustafa Kemal Paşa’nın Samsun’a çıkışını anıtlarıyla anıtları çok önemli görevleri vardır. Tarihi olayları ve kişileri, yüz yıl sonra bile insanlara hatırlatmak.

Atatürk'e Mustafa Kemal Paşa diyorum, çünkü Soyadı Kanunu 1934 yılında kabul edilmiş. O zamana kadar Türklerin soyadları yokmuş. Atatürk'ün de soyadı henüz konmamıştı. Kurtuluş Savaşı yıllarında bütün dünya onu Mustafa Kemal Paşa olarak tanıyordu.

Hadi atlayın bulutlarınıza, Amasya'ya gidiyoruz. Size demiştim, bugün yolumuz biraz uzun.

Atatürk, Samsun'a çıktığı gün kurtuluş savaşını başlatmış kabul ediyoruz. Ama bu o kadar da kolay olmamış. Tek başına ülkemizi düşmanlardan kurtaramazdı. 22 Haziran 1919 günü Amasya'da bir genelge yayınladı. Bu bir çağrıydı. İşgal edilen topraklarımızı kurtarmak ve yeniden bağımsızlığımızı kazanmanın yollarını tartışmak için bir çağrıydı. Sivas ve Erzurum'da birer kongre toplanacağını duyuruyordu. Yurdun her köşesinden temsilcilerin katılmasını ve düşüncelerini söylemelerini istiyordu.

Hadi atlayın bulutlarınıza, Erzurum'a gidiyoruz. Çünkü ilk önemli toplantıyı Erzurum'da yapmışlar.

23 Temmuz 1919 günü başlayan Erzurum Kongresi 7 Ağustos 1919 günü sona ermiş. Bu kongrede toplananlar ne karar almışlar biliyor musunuz? Başka bir ülkenin korumasında olmayacağız, biz bağımsız olacağız demişler. Bir Temsil Heyeti oluşturulmuş. Mustafa Kemal de başkanı olmuş.

Bu sefer Mustafa Kemal Paşa demedim, fark ettiniz mi? Çünkü Erzurum'a gelince askerlik görevinden istifa etmek zorunda kalmıştı. Artık bir asker değil, paşa değil.

Hadi atlayın bulutlarınıza, Sivas'a gidiyoruz. Yorulmadınız değil mi? Biz bulutların üzerinde rahat geziyoruz. Ama Mustafa Kemal ve arkadaşları bu kadar rahat değillerdi.

4 Eylül 1919 günü Sivas Kongresi başladı. Bir hafta sonra 11 Eylül 1919 günü de sona erdi.

Ne karar alınmış dersiniz? Yurdumuzu işgal eden düşmanla sonuna kadar mücadele edeceğiz kararı alınmış. Bunu başarmak için de Türk halkının desteği kazanılmış. Sivas Kongresi Türkiye devletinin kuruluşuna giden önemli duraklardan biri olmuş.

Hadi atlayın bulutlarınıza, Ankara'ya gidiyoruz.

Her yıl 23 Nisan'da "Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı" kutlarız, öyle değil mi? "23 Nisan, neşe doluyor insan" diye bağırırız. Peki 23 Nisan 1920 günü ne olmuştu?

Önce Erzurum Kongresi'nde, ardından Sivas Kongresi'nde, yurdun dört bir yanından gelip toplantılara katılan delegeler, yani üyeler, sonunda Ankara'ya gelmişlerdi. Ankara'da Büyük Millet Meclisi'ni kurmuşlardı.

Osmanlı Devleti'nin başkenti İstanbul'du. Devletin meclisi Meclis-i Mebusan adı verilen meclisti. Ancak

İstanbul işgal edilmişti. Meclis-i Mebusan da 11 Nisan 1920 günü kapatılmıştı. Yani Türklerin konuşacağı, tartışacağı ve kararlar alacağı bir meclisi artık yoktu. 23 Nisan 1920 günü ilan edilen Büyük Millet Meclisi, Türklerin yeni meclisi olmuştu.

Mustafa Kemal için bu meclis çok önemliydi. Düşmanla savaşmaya başlamadan önce halkın desteği demektir. İstanbul işgal altındaydı. Meclisi kapatılmıştı. Çok geçmeden Ankara'da adına "Büyük Millet Meclisi" denilen bir meclis kurulmuştu.

DEVAM EDECEK...